

APOCALIPSE WANÎ PAAPA NENPO'PÎ JOÃO PIA INNAPE TÎKU'NENAN NEPU'TÎ TON PE

Tiwinkano'pî pe sîrîrî kaareta wanî Paapa maimu e'menukasa' kînî'pî pe. Jesus nenupa'pî Joãoya imenuka'pî a'yeke'tonon pe si'ma. João wanî'pî Jesus Cristo naipontî'pî pe, imaimu yawîrî itekare ekaremekî tûya wenai yapisi'pî to'ya. Moropai yarî'pî to'ya ikîrî pona, kure'nan pîrana araikkitawon pona. Itaruma'tî'pî tûya'nîkon pe tiwinsarî aako'mamî emapu'tî'pî to'ya, Jesus maimu yawîrî awanî ye'nen.

Joãoya imenuka'pî î' ekaremekî'pî Jesusya tîpî'. Mîrîrî Jesus nekaremekî'pî wanî'pî esenomî'pî pe pena pata pai, anî'ya epu'tî pra awanî'pî. Tîise Joãoya era'ma'pî tenu ke, iwe'ne'pî'to' warantî tîise taapaka'se awanî'pî. Mîrîrî inera'ma'pî anî'ya ikupî eserîkan pepîn, tiaronkon e'kupî'san moropai tiaronkon e'kupî sîrîrî moropai tiaronkon e'kupî kupî sîrîrî. Tamî'nawîrî mîrîrî Joãoya ekaremekî'pî soosi tawonkon pî', asakî'ne mia' pona tîimo'tai soosikon kaisarî. Mîrîrî imenuka'pîiya tîiwanmîra to' e'to'pe, moropai innape Jesus kupî pî' to' ko'manto'pe. Maasa pra kure'ne inkamoro e'taruma'tî'pî Jesus maimu yawîrî tîwanîkon ye'nen. Mîrîrî ye'nen sîrîrî kaareta erenka tûya'nîkon yai, meruntî ke to' ena'pî. Maasa pra tamî'nawîronkon yentaino pe Jesus ii'to' pî' teeseurîmasen mîrîrî, sîrîrî kaareta. Tiwin wei

tamî'nawîronkon ipîkkukon yentai Paapa wanî era'ma kupî sîrîrî. Moropai Makui yentai awanî nîrî. Aasîrî mîrîrî pe awanî sîrîrî tîise sîrîrîpe era'ma pepîn. Tîise tiwin wei era'ma'nîkon kupî sîrîrî.

Mîrîrî Jesus nenpo'pî Joãoya era'mato'pe wanî ipîkku pe. Î kai'ma imakui'pî pe pu'kuru Makui wanî era'ma'pîiya. Moropai Makui poitîrîtonon epî kupî sîrîrî Paapa yarakkîrî era'ma'pîiya. Moropai Paapa nîkoneka'pî ko'mannîto'kon ton pe itese' Nova Jerusalém era'ma'pîiya. Morî pe, inke' pe, yari'kusa' pe awanî era'ma'pîiya.

Sîrîrî kaareta erenkaya'nîkon ya, tu'ke inekaremekî'pî wanî sa'me, yai pra epu'tî yentai awanî. Tîise tamî'nawîrî erenkaya'nîkon ya, epu'tîya'nîkon Paapa wanî tamî'nawîronkon meruntîkon yentai, moropai ipatîkarî aako'mamî mîrîrî warantî. Moropai inmu nîrî, Paapa yekîn carneirinho taa to'ya ipî' manni' wanî tamî'nawîron yentai. Moropai amîrî nîrî ena tamî'nawîron yentai, Paapa munmu pe eenasa' ya.

¹ Sîrîrî kaareta po awe'menukasa' wanî tamî'nawîrî î' e'kupî ekareme'to' Jesus Cristoya. Paapaya epu'toi'ya ton tîrî'pî Jesus pia, î' e'kupî kupî ekaremekîpa kai'ma tîpoitîrîtonon pî'. Jesus Cristoya inserî yarima'pî tîpoitîrî João pia, tamî'nawîrî mîrîrî awe'kupî kupî manni' epu'tî Joãoya emapu'tîto'peiya kai'ma. ² Tamî'nawîrî mîrîrî tînera'ma'pî, tîneta'pî ekaremekî'pî Joãoya. Sîrîrî wanî yairon, Paapa maimu pe moropai Jesus Cristo nekaremekî'pî pe. ³ Anî'ya sîrîrî kaareta erenkasa' ya, morî yapisîiya Paapa winîpai.

Moropai anî'kanya sîrîrî eta ya, moropai mîrîrîya taasa' yawîrî to' ko'mamî ya, inkamoro wanî atausinpa'san pe, maasa pra Paapa winîpai morî yapisî to'ya. Maasa pra aminke pra tamî'nawîron e'ku'to' weiyu eseporî kupî sîrîrî.

Kaareta Wanî

Asakî'ne Mia' Pona Tîmo'tai'non Soosikon Pia

⁴Uurî Joãoya sîrîrî kaareta menuka asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non soosikon Ásia pata po tîwe'sanon pia.

Epe'mîra morî pe tîwe'to' tîrî Paapaya yu'se wai aapia'nîkon. Moropai tîwanmîn tîrîya yu'se wai, uyonpayamî'. Manni' Paapa tîko'mansen ipatîkarî. Pena awanî'pî moropai aako'mamî ipatîkarî aasa'mantaton pe pra. Moropai Morî Yekaton Wannîya nîrî itîrî yu'se wai, manni' morî pu'kuru, e'to' yawîron, Paapa yaponse' piawon. ⁵Moropai Jesus Cristoya nîrî itîrî yu'se wai, mîikîrî, yairon Paapa yekare ekareme'nen, manni' Paapa nîpîmî'sa'ka'pî e'mai' pe, tamî'nawîronkon isa'manta'san rawîrî, inî'rî aasa'manta namai. Moropai mîikîrîya tamî'nawîronkon pata esa' pe tîwe'sanon esanon sîrîrî pata ponkon ko'mannîpî.

Mîikîrîya uurî'nîkon sa'nama kure'ne. Pakî'nan pona tîisa'manta'pî patapai umo'ka'pîiya'nîkon umakuyikon winîpai, tîmînî kamo'pî tîuya wenai. ⁶Moropai mîikîrîya uurî'nîkon kupî'pî tîpemonkono pe e'nîto'pe. Moropai teepîremasenya Paapa yapurî warantî, yapurîto'pe'nîkon ukupîiya'nîkon, tîyun maimu yawîrî e'nîto'pe. Mîrîrî ye'nen mîikîrî, Jesus Cristo yapurîpai'nîkon man. —Morî pe man,

meruntî man —taapai'nîkon ipatîkarî aataretî'ka ton pe pra. Mîrîrî warantî man.

⁷ A'kî, mîîkîrî iipî kupî sîrîrî katupuru po, tamî'nawîronkonya era'ma tanne.

Manni'kan itaruma'tîtîpono'sanya nîrî era'ma kupî sîrîrî.

Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pata ponkon

karau kupî sîrîrî era'ma tûuya'nîkon pî'.

Mîrîrî warantî man.

⁸ Taa Uyepotorîkon Paapaya: —Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai aataretî'kato'pe. Eesippia'tîto'pe wanî moropai tamî'nawîron kî'pî pe —taiya, manni' Paapa ipatîkaronya, moropai manni' pena esi'pîya, moropai manni' Paapa awanîtonya, meruntî tamî'nawîronkon yentainonya.

Joãoya Jesus Era'ma

⁹ Uurî mîîkîrî João, ayonpakon. Uyesa'kon Jesus nîmo'ka'san yonpa pe wanî apokonpe'nîkon. Mîrîrî wenai e'taruma'tîto' yapîtanîpîuya awe'taruma'tîto'kon yapîtanîpîya'nîkon kaisarî. Mîrîrî ye'nen itekare ekaremekî'nîkon tîwî tîku'se pra. Mîrîrî wenai uurî yapisî'pî to'ya uyenumîkonpa iwono pona. Manni' iwono ese' Patmos. Miarî uuko'mamî'pî yairon Jesus Cristo nekaremekî'pî ekaremekî'uya ye'nen.

¹⁰ Uyepotorîkon weiyu yai, epîreman weiyu yai, uyesa' pe Morî Yekaton Wannî ena'pî. Moropai uyeurîma'pîya. Moropai mai eta'pîuya unpo winî. Aronne, meruntî ke mîrîrî mai wanî'pî trombeta

e'nato' warantî. ¹¹ Mîrîrî maiya ta'pî upî': — Mîrîrî era'maya manni' menukakî. Moropai mîrîrî anmenuka'pî yarimakî soosikon asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon kaisarî, Éfeso cidaderî pona, moropai Esmirna pona, moropai Pérgamo pona, moropai Tiatira pona moropai Sardes pona moropai Filadélfia pona moropai Laodicéia pona —ta'pîiya upî'.

¹² Mîikîrî era'mai uurî era'tî'pî unpo winî si'ma teeseurîmasen. Moropai era'ma'pîuya asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non apo' yaponse'. Mîrîrî wanî'pî ouro konekasa' pe. ¹³ Mîrîrîkon kore'ta warayo' era'ma'pîuya manni' pemonkon pe eesenpo'pî warainon kusan ipon irupukon pikîron era'ma'pîuya. Ipîkku pon warantî ipon wanî'pî. Moropai imota woinon woromî ton era'ma'pîuya. Mîrîrî wanî'pî ouro pe nîrî. ¹⁴ Mîikîrî pu'pai wanî'pî aimutun pe kato'ka warantî. Mîikîrî yenu wanî'pî apo' awittasa' warantî inke' pe. Nari' pe awanî'pî. ¹⁵ Mîikîrî puu wanî'pî apo' ya' ferro yeka'masa' yai, aarîntasa' apo' yarîn pe tenai warantî. Moropai mîikîrî maimu wanî'pî kure'ne tuna kumasa' meru warantî meruntî ke. ¹⁶ Mîikîrî yenya' meruntî winî, asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaiwano'yamî' wanî'pî. Mîikîrî mata yapai kasupara warainon epa'ka'pî se' yataimîrî ipokasa'. Mîikîrî yenpata wanî'pî a'ka pe pu'kuru ineka'ta pairî wei wanî ya'karu warantî.

¹⁷ Mîikîrî era'mauya pe esi'nîpî'pî kure'ne. Mîrîrî ye'nen esenumî'pî irawîrî, i'pu pia isa'manta'pî warantî. Tîise mîikîrîya tenya tîrî'pî meruntî winon upona. Ta'pîiya upî': —Eranne' pe pra e'kî. Maasa

pra uurî mîikîrî tamî'nawîron e'kupî pra tîise esi'pî. Moropai tamî'nawîron ataretî'kasa' tîpo uuko'mamî ipatîkarî —ta'pîiya. ¹⁸ —Uurî mîikîrî manni' ipatîkarî tîiko'mansen. Uurî sa'manta'pî teuren tîise e'mî'sa'ka'pî. Mîrîrî ye'nen sa'mantanto' yentai wanî, ipatîkarî tîiko'mansen pe. Uurî wanî sa'mantanto' esa' pe, moropai sa'mantanto' pata'se' arakkanmokanen pe wanî sîrîrî.

¹⁹ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî mîrîrî anera'ma menukakî. Mîrîrî awe'kupî manni', moropai awe'kupî kupî manni' nîrî menukaya e'pai man. ²⁰ Mîrîrî asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non kaiwano' anera'ma'pî uyenya meruntî winon ya' moropai asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non apo' yaponse' pe anera'ma'pî wanî see warantî: Manni'kan asakî'ne mia' pona tîimo'tai'nonkon kaiwano'yamî' wanî in-serîyamî' pe. Inkamoro wanî asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non soosi tawonkon ko'mannî'nen pe. Moropai mîrîrî asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non apo' yaponse' wanî mîrîrî soosikon pe —ta'pîiya.

2

Éfeso Ponkonya Itekare Eta

¹ Moropai ta'pîiya: —Éfeso pon soosi ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' asakî'ne mia' pona tîimo'tai'non kaiwano'yamî' wanî uyenya meruntî winon ya'. Moropai era'mapî'se asarî ko'mannî'pî manni' asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non konekasa' ourokon apo' yaponse' kore'ta pî'. ² Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî

î' ankupî'pîkon. Kure'ne eesenyaka'masa'kon epu'tî pî' wai, tîrumakai pra. Teuren tu'ke amîrî'nîkon yonpa tonkon seru'ye'kon erepamî'pî aapia'nîkon unaipontî'san pe tîwe'ku'se. Tîise inkamoro wanî'pî seru'ye' pe. Seru'ye' pe inkamoro wanî epu'tî'pîya'nîkon. Mîrîrî ye'nen, to' maimu pînamaya'nîkon pra awanîkon. ³ Moropai mîrîrî wenai irumakaya'nîkon pra awanî'pîkon. Tamî'nawîrî awe'taruma'tîto'kon yapîtanîpîya'nîkon uwenai, tîrumakai pra, moropai yairî ma're teenai pra.

⁴ Tîise î' taatou'ya man tarîpai apî'nîkon. Inî'rî kure'ne uyapurîya'nîkon pra eenasa'kon naatî e'mai' pe uyapurî'pîya'nîkon warantî. Moropai ayonpakon sa'namaya'nîkon pra eenasa'kon. Mîrîrî man morî pe pra. ⁵ Tîise maasa enpenatatî, î' kai'ma amîrî'nîkon atarimasa' pî' uupiapai. Mîrîrî pî' teesenumenkai ayeserukon mo'tanî'tî imakui'pî winîpai. Moropai e'mai' pe ikupî'pîya'nîkon warantî iku'tî. Tîise ayeserukon mo'tanîpîya'nîkon pra awanîkon ya, uupî aapia'nîkon moropai amo'kauya'nîkon apata'se'kon yapai, moropai manni' apo' yawittanîpî yaponse' mo'kauya. ⁶ Tîise morî moro man aapia'nîkon. Amîrî'nîkonya manni'kan nicolaítayamî' nîkupî'pî yewanmîrî, yairî pra to' yeseru wanî ye'nen. Mîrîrî warantî nîrî uurîya yewanmîrî yairî pra to' yeseru wanî ye'nen.

⁷ Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî anetapainon wanî ya, sîrîrî itekare etakî, î' kai'ma Morî Yekaton Wannî eseurîma soosikon tawonkon pî'.

Moropai imakui'pî yentai eena'pî ya, Paa-paya itîrî, tînmîri ya' tîwe'sen yekkari wanî ena'to'peiya. Mîrîrî tauya manni', ipatîkarî enen ko'mannîto' tînen eporîiya
—ta'pîiya.

Esmirna Ponkonya Itekare Eta

⁸ Inî'rî ta'pîiya: —Esmirna pon, soosi ko'mannî'nen, inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' tamî'nawîron e'kupî rawîrî esi'pî, moropai tamî'nawîron ataretî'kasa' tîpo uuko'mamî. Uurî manni' isa'manta'pî tîise enen wanî sîrîrî tarîpai. ⁹ Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' kai'ma awe'taruma'tîto'kon. Inna seru' pepîn, î' ton pra tîwe'sanon pe awanîkon, tîise î' kai'ma ipîkku pe awanîkon Paapa pia. Moropai manni'kan Judeu pe to' esenposa' ye'nen, Paapa pemonkono pe tîwe'ku'sanon epu'tî pî' wai. Tîise Paapa pemonkono pe pra kinî to' wanî. Inkamoro eseurîma ko'mannîpî imakui'pî pe apî'nîkon. Inkamoro wanî manni'kan Makui pemonkonoyamî' epereto' tawonkon pe. ¹⁰ Tîise inkamoro ye'ka pî' eranne' pe pra e'tî ataruma'tîto'kon to'ya pî'. Maasa pra ataruma'tîkon to'ya kupî sîrîrî mararî pra. Maasa etatî, mîikîrî Makuiya amîrî'nîkon yonpayamî' taruma'tî kupî sîrîrî ayapi'sa' tîuya'nîkon yai atarakkannîto' ta ayonpakonpa kai'ma. Tîise ipatîkarî ayapisîiya'nîkon pepîn. Mîi pîkîrî neken mia' tamî'nawîrî wei kaisarî neken aako'mamîkonpa tîkî'pî ke awanî kupî

sîrîrî. Mîrîrîya meruntî ke e'tî, yairî ayeserukon aasa'mantakon pîkîrî. Mîrîrî warantî yairî tîwe'sanon wanî ya, inkamoro pia ipatîkarî enen ko'mannîto' tîrîuya.

¹¹ Mîrîrî ye'nen tauya sîrîrî apî'nîkon ane-tapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî'. Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpîtipon wanî ya, mîikîrî sa'manta pepîn Paapa piapai. Tîise aako'mamî ipatîkarî lipia
—ta'pîiya.

Pérgamo Ponkonya Itekare Eta

¹² Inî'rî ta'pîiya: —Pérgamo pon soosi ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî manni' kasupara se' yataimîrî ipo'kasa' esa' pe tîwe'sen.

¹³ Aako'manto'kon epu'tî pî' wai tamî'nawîrî. Aako'mamîkon manni' pata, makui ko'mamî manni' ya'. Mîrîrî patawonkon ko'mamî Makui maimu yawîrî. Ayonpakon Antipas nurî'tî wî'pî to'ya yairî umaimu ekaremekîiya wenai. Iru-makaiya pra awanî ye'nen, apata'se'kon ya' iwî'pî to'ya, manni' pata Makui ko'mamî pata ya'. Mîiwîni tîise innape pu'kuru ukupî pî' aako'mansa'kon naatî.

¹⁴ Tîise moro man amîrî'nîkon pî' taatou'ya, itu'se pra uurî e'to'. Moro to' man tiaronkon ayonpakon Balaão nurî'tîya tenupato'kon yawîrî tîwe'sanon. Î' kai'ma Israelponkonya imakui'pî kupî emapu'tîto'pe Balaque nurî'tîya ta'pî to'ya, mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pî

sararu yanto'pe to'ya tîkai, moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' e'to'pe tîkai. ¹⁵ Mîrîrî warantî nîrî akore'ta'nîkon nicolaítayamî'ya ayenupato'kon yawîrî tiaronkon ayonpakon wanî. ¹⁶ Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon, enpenatatî. Ayeserukon miakanmatî. Mîwîni pra awanî ya, ka'ne' pe uui'pî mîrîrî inkamoro, yairî pra tíwe'sanon, inkamoro yenunse, mîrîrî unta yapai teepa'kasen umaimu ke, kasupara warainon ke.

¹⁷ Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon. Anetapainon wanî ya, etatî, î' taa Morî Yekaton Wannîya mîrîrî soosikon tawonkon pí'. Moropai imakui'pî yentai ena'pî pia, ayukon ton maná tîrûya Paapa winîpainon. Manni' maná yenonsa' pe esi'pî. Moropai tiwin pí' to' kaisarî tî' aimutun tîrûya. Moropai mîrîrî tî' pí' ese' wanî e'menukasa' wanî, anî' nepu'tî pepîn. Tîise mîkîrî neken, yapi'nenya epu'tî —ta'pîiya.

Tiatira Ponkonya Itekare Eta

¹⁸ Inî'rî ta'pîiya: —Tiatira soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî uurî Paapa munmu yekare pe. Uurî manni' apo' arîntasa' inke' pe warantî uyenu wanî. Moropai u'pu wanî bronze yawai'nanî'sa' inke' pe tîku'se apo'ya warantî esi'pî pe. ¹⁹ Tamî'nawîrî î' ikupîya'nîkon manni' mîrîrî epu'tî pí' wai. Kure'ne morî pe aako'mansa'kon awe'sa'namakon pí'. Yairî aako'mansa'kon. Eesenyaka'masa'kon mararî pra tîwî tîku'se pra, yapîtanîpî pí' tîrumakai pra.

Mîrîrî kupî pî' aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Pena e'mai' pe ikupî'pîya'nîkon yentai sîrîrîpe ikupîya'nîkon.

²⁰ Tîise apî'nîkon î' taatou'ya moro man, morî pepîn. Manni' wîri' imakui'pî Jezabel nurî'tî warainon, Paapa maimu ekareme'nen pe tîwe'ku'senya upemonkonoyamî' innape uku'nenan yeka'masa' yairon pepîn e'ma taawîrî. To' yenupasai'ya se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' e'to'pe kai'ma. Moropai mia' ke ikonekasa' pia to' nîrîrî'pî yanto'pe to'ya, taasai'ya. Mîrîrî kî'kupîi taasa'ya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî wanî morî pe pra. ²¹ Teuren mîrîrî imakui'pî tînkupî rumakato'peiya ta'pîuya ipî' teuren. Tîise irumakaiya pra aako'mamî, mîrîrî imakui'pî ku'to' tîuya. ²² Mîrîrî ye'nen mîikîrî taruma'tîuya kupî sîrîrî paran ke, moropai manni'kan, yarakkîrî esi'san pokonpe to' tîise, inkamoro e'taruma'tî kupî sîrîrî mararî pra, ikaisaron ton pra. Mîrîrî kupîuya to' yarakkîrî imakui'pî tînkupî'pîkon winîpai, to' enpenata pra awanî ye'nen. ²³ Mîikîrî warainokon tî'kauya kupî sîrîrî. Mîrîrî kupîuya yai tamî'nawîronkon soosi tawonkon, innape uku'nenanya uyepu'tî kupî sîrîrî. Î' kai'ma esenumenkanto' moropai itu'se pemonkon e'to' epu'nen pe wanî epu'tî to'ya. Mîrîrî ye'nen ankupî'pîkon yawîrî untîrî tîrîuya aapia'nîkon. ²⁴ Tîise amîrî'nîkon kore'ta moro Tiatira po tiaronkon man imakui'pî yawîrî tîiko'mansenon pepîn. Î' taa inkamoro ye'kaya, to' maimu yawîrî pra to' wanî. To' yeseru pî'

to' esenupasa' pra awanî, mîrîrî Makui yeseru, manni' yenonsa' esi'pî, kupîkonpa. Inkamoro pî' tauya sîrîrî: “Tiaron ankonekakon ton tîrîuya pepîn”. ²⁵ Tîise mîrîrî aapia'nîkon, manni' yairon pî' ayenupa'pîkon yawîrî ko'mantî uui'pî pîkîrî.

²⁶⁻²⁷ Tamî'nawîrî mîrîrî yapîtanîpîtîponkon wanî ya, moropai inkamoro ko'mamî ya, itu'se uurî e'to' kupî pî', tamî'nawîron ataretî'ka pîkîrî. Inkamoro pia itîrîuya, tamî'nawîronkon pataponkon esa' pe to' enato'pe.

Mîrîrî tenya' manni' ferro ke
inkamoroya imakui'san ya'punuka kupî sîrîrî,
non ka'sa' îinî pe
iku'sa' ya'punuka warantî. Sl 2.9

²⁸ Inkamoro repauya morî untîrî ke, manni' kaiwano' erenmapîyakan warainon. ²⁹ Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya etakî, î' kai'ma Morî Yekaton Wannîya taa soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

3

Sardes Pongonya Itekare Eta

¹ Inî'rî ta'pîiya: —Sardes soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uupia morî pu'kuru, e'to' yawîron, Paapa Yekaton man. Moropai asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon kaiwano'yamî' man uyenya'. Epu'tî pî' wai tamî'nawîrî î' kupî pî' aako'mamîkon. Tiaronkonya taa: “Enenankon inkamoro, Paapa pemonkonoyamî' inkamoro” taa

to'ya apî'nîkon teuren, tîise isa'manta'san pe awanîkon tanne, aminke Paapa piapai aatarimasa'kon tanne. ² Mîrîrî ye'nen tauya enpen e'tî. Aako'manto'kon pî' enpenatatî. A'tu'mîra awanîkon. Moropai meruntî ke enatî aako'manto'kon konekatî morî pe awanîkonpa, tîwî ikupîya'nîkon namai. Maasa ipatîkarî aasa'mantakon rawîrî mîrîrî yuwatî. Maasa pra tamî'nawîrî ankupî'pîkon epu'tî pî' wai. Mîrîrî ankupîkon ko'mannî pî' man e'to' yawîrî pra Uyun Paapa pia. ³ Mîrîrî ye'nen tauya enpenatatî î' kai'ma eesenupa'pîkon pî' moropai aneta'pîkon pî'. Mîrîrî yawîrî ako'mantî. Moropai ayeserukon miakanmatî morî pe. Mîrîrî warantî aakurantakon pra awanîkon ya, ama'ye' iipî warantî, uupî aapia'nîkon. Î' pensa uupî weiyu epu'tîya'nîkon pra naatîi.

⁴ Tîise epu'tî pî' wai tiaronkon ayonpakon man moro Sardes po morî pe tîwe'sanon tîponkon tîkî'pai pra tîko'mansenon. Inkamoro ko'mamî pe man uyarakkîrî, morî pu'kuru aimutun tîponkon ya'. Maasa pra morî pe to' yewan wanî, ikî'pasa' pe pra. ⁵ Tamî'nawîrî manni' imakui'pî yentai ena'pî ya, epontî pe man inkamoro warantî, morî pu'kuru aimutun tîpon ya'. Itese' mo'kauya pepîn tiwin kin, ipatîkarî enen ko'mannîto' kaareta poi. Tîise Uyun Paapa moropai inseriyamî' rawîrî si'ma, eseurîma ipî': "Mîikîrî upemonkono" tauya ipî'. ⁶ Mîrîrî yekare ane-tapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî'

—ta'pîiya.

Filadélfia Ponkonya Itekare Eta

⁷ Inî'rî ta'pîiya: —Filadélfia soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî morî pu'kuru Paapa piawon, moropai yairon pu'kuru yepuru. Meruntî man uupia. Umaimu pe Paapa ko'manto' mana'ta yarakkanmokauya, anî' ewonto'pe. Moropai yarakkamouya ya, anî' ewomî pepîn tiwin kin. ⁸ Anî'ya imo'ka eserîke pra awanî. Tamî'nawîrî î' kupî pî' aako'mamîkon epu'tî pî' wai. Kure'ne ameruntîrikon ton pra man epu'tî pî' wai. Mararonkon amîrî'nîkon, î' ton pînon pe awanîkon. Tîise umaimu tîwa'kai pra awanîkon. “Jesus epu'nen pepîn uurî” taaya'nîkon pra awanîkon. Mîrîrî ye'nen apata'se'kon ton tîsau'ya wai. ⁹ Maasa etatî, manni'kan Makui pemonkono epere'to' tawonkon wanî seru'ye' pe. Inkamoro eseurîma Judeuyamî' pe tîwanîkon ye'nen, Paapa pemonkono pe tîwanîkon, taa to'ya. Tîise inkamoro wanî pepîn upemonkono pe. Tîise inkamoro iipî emapu'tîuya kupî sîrîrî arawîrî'nîkon tese'mukon pona tenai. Moropai mîrîrî yai, inkamoroya epu'tî kupî sîrîrî, î' kai'ma upemonkono pe kure'ne asa'namanenkon pe uurî wanî. ¹⁰ Amîrî'nîkon e'sa' man umaimu yawîrî î' ta'pîuya yawîrî. Yapîtanî'sa'ya'nîkon naatîi teekore'mai pra. Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon pîika'tîuya î' pensa e'taruma'tînto' erepamî yai, sîrîrî non pona. Maasa pra tamî'nawîronkon pemonkonyamî' epu'to' wanî kupî sîrîrî, sîrîrî non po.

11 Ka'ne' pe uuiipî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen mîrîrî innape ukupî pî' aako'mamîkon manni' warantî, ako'mantî, tîrumakai pra. Mîrîrî iku'tî, anî'ya epe'mîra untîrî mo'ka namai aapiapai'nîkon. 12 Manni' meruntî ke yapîtanîpîtîpon wanî ya, mîikîrî kupîuya pe wai manni' uyun yewî' yapîtanî'to' yanraki' warantî aako'manto'pe. Î' pensa mîikîrî epa'ka pepîn inî'rî mîrîrî pata pai. Moropai mîikîrî pona Uyepotorî Paapa ese' menukauya. Moropai aako'manto' ipata ese' manni' amenan cidaderî Jerusalém ese' menukauya ipona. Manni' ka' poi aaiipî kupî manni' Paapa winîpainon. Moropai amenan uyese' menukauya nîrî mîikîrî pî', ipatîkarî aako'manto'pe upata ya'. 13 Mîrîrî ye'nen sîrîrî itekare anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî' —ta'pîiya.

Laodicéia Ponkonya Itekare Eta

14 Inî'rî ta'pîiya: —Laodicéia soosirî ko'mannî'nen inserî pia kaareta menukakî, see warantî taato':

Sîrîrî itekare wanî umaimu pe. Uurî wanî sîrîrî Amém, mîrîrî warantî awe'kupî taato'pe. Uurî yairon pu'kuru teeseurîmasen. Tamî'nawîron Paapa nîkoneka'pî, uurî winîpainon. 15 Tamî'nawîrî epu'tî pî' wai î' kupî pî' aako'mamîkon. Kure'ne Paapa yeseru yu'se pra awanîkon pepîn. Moropai tiwin kin Paapa yeseru yu'se pra awanîkon pepîn. A'ne' warantî pra, moropai i'nî' warantî pra, tîise

tîkuinan warantî awanîkon. Mîrîrî ye'nen o'non ye'ka warantî awanîkon yu'se wai. 16 Tîise tîkuine awanîkon ye'nen a'ne' pe pra moropai i'nî' pe pra, ayarakkapîtîuya'nîkon unta yapai, uwakîri pe pra awanîkon ye'nen. 17 Amîrî'nîkonya taa aawarîrî'nîkon: “Ipîkku pe anna wanî, tamî'nawîron esa' pe anna wanî. Î' itu'se anna e'to' wanî anna pia”, taaya'nîkon. Tîise epu'tîya'nîkon pepîn, imakui'pî pe eesenumenkakon, imakui'san amîrî'nîkon. Î' ton pînon amîrî'nîkon, ipon pînon. Moropai enkaru'nankon itenu pînon warainonkon. 18 Mîrîrî ye'nen amîrî'nîkon panamauya sîrîrî. Upî' ayemannekon ton yennatî. Maasa pra morî uwinîpainon wanî ouro apo' ke yaimenkasa' warantî, imakui'pî pe pra. Mîrîrî ye'nen ipîkku pe pu'kuru awanîkon pe man uupia. Upî' yennatî aponkon ton, aimutun aneka'makon ton, imakui'pî pe awe'to'kon napontînen ton, aweppepîkon namai. Moropai ayenukon yepi' ton yennatî upî', morî pe î' era'makonpa, yairon uupiapainon epu'tîkonpa.

19 Uurî wanî tamî'nawîrî ayako'menkanenkon pe moropai taruma'tîton pe nîrî. Tamî'nawîrî unsa'namakon kupîuya mîrîrî warantî. Mîrîrî namai tepu'se e'tî moropai ayeserukon mo'tanî'tî tîwenpenatai. 20 Maasa etatî. Uurî wanî aminke pra aapia'nîkon. Aako'manto'kon ta ewonpai wai. Mîrîrî ye'nen anî' mana'ta pa'tîuya ya, moropai anî'ya umaimu eta ya, mana'ta yarakkanmoka moropai uurî ewomî iipia. Moropai mîkîrî yarakkîrî uyekkari yonpauya.

Moropai mîikîrîya uyarakkîrî tekkari yonpa, tîmurukun pe ko'mannî ye'nen.

²¹ Tamî'nawîron yapîtanî'sa' anî'ya ya, mîikîrî ereutato'pe tauya, uyaponse' pona uyarakkîrî, ipîkku pe awe'to'pe. Tamî'nawîron yapîtanî'sau'ya ye'nen, uyunya tarakkîrî ereutato'pe ta'pî warantî nîrî, uuriya ereutatî taa apî'nîkon.

²² Mîrîrî yekare anetapainon wanî ya, etakî î' taa Morî Yekaton Wannîya soosikon tawonkon pî'
—ta'pîiya.

4

Paapa Yapurîto' Ka' Po

¹ Mîrîrî tîpo era'ma'pîuya inî'rî. Mîrîrî yai ka' mana'ta atarakkanmokasa' era'ma'pîuya. Moropai mai eta'pîuya. Mîrîrî wanî'pî meruntî ke, to' waiyi trombeta e'nato' warantî. Pena e'mai' pe uyarakkîrî eseurîma'pî pe manni' wanî'pî. Mîikîrîya ta'pî upî': —Enu'kî tarîwaya. Moropai apî' ekareme'to'peuya î' awe'kupî ton sîrîrî tîpo —ta'pîiya. ² Mîrîrî pe rî Morî Yekaton Wannî ena'pî uyesa' pe. Mîrîrî yai ka' po era'ma'pîuya ereutanto'. Mîrîrî pona ereuta'pî pemonkon era'ma'pîuya. ³ Mîikîrî yenpata wanî'pî inke' pe, manni' morî pu'kuru tî' jaspe moropai sardônio warantî. Mîrîrî ereutanto' woi merenmere' wanî'pî inke' pe pu'kuru manni' tî' esmeralda sakari warantî. ⁴ Mîrîrî ereutanto' woi tiaronkon ereutanto'kon wanî'pî eseuwarapo 24 kaisarî. Moropai mîrîrî po eseuwarapo 24 kaisarî ipîkkukon ereutasa' wanî'pî. Inkamoro ponkon wanî'pî aimutunkon

pe. Moropai inkamoro pu'pai po to' yarakko pe ouro konekasa' wanî'pî. ⁵ Mîrîrî arakkita tîwe'sen ereutanto' piapai, sisiuppan epa'kapî'tî'pî wara'napi warantî. Mai epa'ka'pî tîrîn taa wara'napiya warantî. Mîrîrî rawîrî asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisari apo'ya wittanî'sa' wanî'pî. Mîrîrî wanî Paapa Yekaton pe, manni' morî pu'kuru, e'to' yawîron pe. ⁶ Mîrîrî ereutanto' rawîrî awanî'pî kure'nan pîrana warainon, tî cristal manni' awai'nan warantî awanî'pî.

Mîrîrî woi se' yataimîrî e'winî pairî asakîrîrî tîko'mansenon wanî'pî. Inkamoro yenu wanî'pî tamî'nawîrî taretî'kai iporo. E'mai' pe irawîrî moropai ite'ma'pî pî'. ⁷ Mîikîrî e'mai'non wanî'pî Leão, kaikusi warantî. Moropai ite'ma'pî pokon wanî'pî paaka yunkon warantî. Moropai to' eseurîno wanî'pî warayo' yenpata ke. Moropai to' saakîrîrîno wanî'pî kuwanu awainunsa' warantî. ⁸ Tamî'nawîrî tiwin pî' insamoro tîise to' yapî'sa'kon wanî'pî to' kaisari eseuwarapo'ne tiwin mia' pona tîmo'tai'ne. Mîrîrî pî' yenu ton wanî'pî tamî'nawîrî taretî'kai iporo moropai itu'na pî'. Moropai inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî wei kaisari moropai ewaron kaisari. To' eserenkato' atî'napamî pepîn. Tîise taa pî' to' ko'mamî see warantî:

—Anna Yepotorî Paapa, tiwinan amîrî,
tiaron awarainon ton pîn.

Morî pu'kuru amîrî, imakui'pî ton pîn.

Meruntî tamî'nawîron yentainon amîrî.

Pena esi'pî amîrî,

moropai sîrîrîpe tîko'mansen amîrî,

moropai ipatîkarî aako'mamî kupî sîrîrî, Paapa

—taapîti'pî to'ya. ⁹ Mîrîrî warantî teeserenkakon kaisari inkamoro asakîrîronkonya Paapa yapurî'pî. —Morî pe pu'kuru man —ta'pî to'ya tamî'nawîron pî'. Manni' ereutanto' pona teereutasen pî', manni' pî', ipatîkarî tîiko'mansen pî' ta'pî to'ya. ¹⁰ Moropai inkamoro eseuwaraponkon 24 kaisaronkon ipîkkukon e'sekunka'pî irawîrî, moropai inkamoroya yapurî'pî. Moropai inkamoroya tîpu'paikon poi tarakko pe tîwe'sen ouro konekasa' mo'ka mîikîrî, ipatîkarî tîiko'mansen rawîrî moropai taapîti to'ya:

¹¹ —Anna Yepotorî Paapa, morî pe amîrî wanî ye'nen,
 ayapurî e'pai anna wanî.
 Mîrîrî ye'nen ayapurîto' annaya yapi'kî etakî.
 Ayapurî annaya maasa pra tamî'nawîron
 koneka'pîya
 itu'se awanî ye'nen.
 Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron ko'mamî
 mîrîrî itu'se awanî ye'nen, Paapa
 —taapîti to'ya.

5

Kaareta Moropai Carneiro

¹ Moropai mîikîrî ereutanto' pona eereuta'pî era'ma'pîiya. Mîikîrî yenya' meruntî winî kaareta yanmako'masa' wanî'pî. Mîrîrî kaareta wanî'pî se' yataimîrî imenukasa' pe. Moropai ipona yapi'sa' pe awanî'pî asakî'ne mia' pona tîimo'tai'nonkon kaareta ke. ² Moropai inserî meruntî era'ma'pîuya. Mîikîrîya ekaranmapopîti'pî meruntî ke pu'kuru: —Anî' moro nai morî pe pu'kuru, sîrîrî kaareta

yarakkanmokato'pe? —ta'pîiya. ³ Tîise anî' ton
 pra awanî'pî ka' po. Moropai non po mîrîrî
 kaareta yarakkanmoka ton moropai ya' tîwe'sen
 era'maton ton pra awanî'pî. ⁴ Mîrîrî ye'nen
 ukaruwa'pî mararî pra. Maasa pra mîrîrî kaareta
 yarakkanmokanen ton pra awanî'pî. Moropai
 ya' tîwe'sen era'manen ton pra awanî'pî mîto'pe.
⁵ Mîrîrî ye'nen tiwinan, ipîkku pe tîwe'senya ta'pî
 upî': —Tîkarawai pra e'kî. A'kî, leão, kaikusi
 warainon era'makî. Mîikîrî wanî Judáyamî' yonpa
 pe pu'kuru. Moropai Davi nuri'tî paari'pî pe
 awanî. Mîikîrî tamî'nawîron yentai tîwe'sen. Mîrîrî
 ye'nen kaareta yarakkanmokaiya. Mîrîrî asakî'ne
 mia' pona tîmo'tai'non kaareta ipo awanî manni'
 waikatîiya moropai yarakkanmokaiya —ta'pîiya.

⁶ Mîrîrî yai carneiro era'ma'pîuya iwîsa' pe.
 Satippe awanî'pî mîrîrî ereutanto' kore'ta. Mîikîrî
 woima'tîsa' inkamoro asakîrîronkonya wanî'pî, mo-
 ropai ipîkkukonya nîrî. Mîikîrî retîkon wanî'pî
 asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisari. Moropai itenu
 wanî'pî mîrîrî warapo nîrî. Mîrîrîkon wanî'pî
 morî pu'kuru, e'to' yawîron Paapa Yekaton pe,
 tamî'nawîrî sîrîrî pata po yarimasa' pe. ⁷ Moropai
 mîikîrî carneiro wîti'pî mîikîrî ereuta'pî yenyawon,
 meruntî winî tîwe'sen kaareta yapisî'pîiya.
⁸ Mîrîrî kupî mîikîrîya era'ma tîuya'nîkon ye'nen
 inkamoro asakîrîronkon moropai manni'kan 24
 kaisaronkon ipîkkukon e'sekunka'pî tese'mukon
 pona irawîrî. Tiwin pî' to' tîise to' kaisari to'
 yenyawon harpa moropai ourokon konekasa' wanî'pî,
 a'pusin, to' nîpo'tî yense'. Mîrîrî a'pusin yaa
 tîwe'sen wanî Paapa pemonkonoyamî' epîremato'

pe. ⁹ Inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî amenan eren eserenkanto' pî'. Ta'pî to'ya:

Morî pe amîrî neken wanî

sîrîrî kaareta yapisîpa

moropai yapi'to'kon mo'kapa.

Maasa pra iwîsa' pe awanî'pî.

Mîrîrî amînî kamo'pîya wenai

pemonkonyamî' yenna'pîya Paapa ton pe.

Tamî'nawîron pata ponkon kore'tapai,

manni'kan tamî'nawîron mai ku'nenan kore'tapai,

inkamoro yenna'pîya to' tîmenkai pra.

¹⁰ Inkamoro kupî'pîya Paapa,

anna yepotorî yapurînenan pe to' e'to'pe,

teepîremasanon pe to' e'to'pe.

Moropai inkamoro enato'pe pata esa' pe to' kupî'pîya

kai'ma to' eserenka'pî mararî pra.

¹¹ Moropai inî'rî era'ma'pîuya. Mîrîrî yai

eta'pîuya tu'kankon inserîyamî' o'non pata

iku'ne'tî yentainokon eta'pîuya. Inkamoro wanî'pî

asakîrîronkon yaponse' woi. Moropai ipîkkukon

woi to' wanî'pî. ¹² Moropai inkamoro eserenka

ko'mannîpî'pî meruntî ke to' maimu wanî'pî. Ta'pî

to'ya:

Manni' carneiro iwî'pî wanî morî pe pu'kuru,

î' pe pra rî awanî pepîn.

Mîrîrî ye'nen meruntî ke tîwe'to' pî',

moropai ipîkku pe tîwe'to' pî',

moropai epu'nen pe tîwe'to' pî',

moropai kure'nan morî pe tîwe'to' pî'

atausinpanpai'nîkon.

Mararî pra yapurîpai'nîkon man

ta'pî to'ya.

¹³ Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ka' ponkonya moropai non yo'konkonya moropai tuna kawonkonya. Moropai tamî'nawîronkon pata ponkon eserenka ko'mannîpî eta'pîuya. To' eserenka'pî see warantî:

Itaponse' pona eereutasa' manni'
 moropai mîikîrî carneiro wani' morî pe pu'kuru,
 annaya yapurî e'pai awanî.
 Morî pe tîwe'to' pî',
 ipîkku pe tîwe'to' pî',
 moropai meruntî ke pu'kuru tîwe'to' pî'
 yapurî pî' anna man, tî'napanse pra
 kai'ma to' eserenka'pî. ¹⁴ Mîrîrî warantî taa to'ya
 tanne, inkamoro asakîrîronkon enenankonya
 yuuku'pî. —Inna, mîrîrî warantî e'pai man.
 Moropai inkamoro asakîrîronkon e'sekunka'pî
 tese'mukon pona to' ena'pî. Moropai yapurî'pî
 to'ya.

6

Kaareta Yapi'to'kon

¹ Mîrîrî yai mîikîrî carneiroya e'mai'non kaareta yapî'to' asakî'nan mia' pona tîimo'tai'non yonpa yarakkamo era'ma'pîuya. Moropai inkamoro asakîrîronkon yonpaya ta'pî meruntî ke. Imaimu wani'pî tîrîn taa wara'napiya warantî. —Asi'kî — taiya eta'pîuya. ² Moropai era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware aimutun era'ma'pîuya. Mîikîrî kaware po tîwe'sen yenya' yurapa wani'pî. Moropai mîikîrî pia aro' tîrî'pî to'ya, tamî'nawîron yentai awanî

ye'nen. Moropai mîikîrî epa'ka'pî meruntî ke tey-atonon yarakkîrî eseya'namai. Teeyatonon yentai tîwanîpa eepa'ka'pî.

³ Moropai mîrîrî tîpo mîikîrî carneiroya itakon ite'kanon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro yonpa itakonya taa eta'pîuya upî', asi'kî kai'ma. ⁴ Mîrîrîya tiaron kaware epa'ka'pî. Mîikîrî wanî'pî suuyu pe. Ipo tîwe'senya meruntî yapisî'pî. Tînepî ton sîrîrî non pona kure'nan eseya'namanto', î' kai'ma tiaronkon e'tî'kato'pe tonpakon yarakkîrî. Mîikîrî yenya' kure'nan kasu-para e'tîrî'pî.

⁵ Moropai inî'rî carneiroya iteseurîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Moropai inkamoro eseurînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma. Mîrîrîya kaware îrikkutun era'ma'pîuya. Mîikîrî po tîwe'sen yenya' î' rî ku'ne'tîto' wanî'pî.

⁶ Mîrîrîya mai warainon eta'pîuya inkamoro asakîrîronkon kore'tapai eta'pîuya. Mîrîrîya ta'pîiya: —Tiwin trigo ku'ne'tîto' tîise tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe awanî, epe'ke pe pu'kuru. Moropai eseurîwî'ne cevada ku'ne'tîto' tîise, mîrîrî nîrî wanî tiwin wei kaisarî esenyaka'mannî'pî yepe'pî pe. Epe'ke pe pu'kuru awanî maasa pra mararî mîrikkî awanî'pî. Tîise tîwarî e'tî, kaiwan moropai vinho ama'ta namai. —ta'pî to'ya.

⁷ Moropai mîrîrî tîpo carneiroya itasakîrîrîno ite'ka kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya inkamoro saakîrîrînoya taa eta'pîuya, asi'kî kai'ma. ⁸ Mîikîrî era'ma'pîuya. Mîrîrîya kaware enkaimu'nan era'ma'pîuya. Mîikîrî po tîwe'sen

esatî'pî to'ya sa'mantanto' kai'ma. Moropai iwenairî tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkon sa'manta'san wanî'pî. Inkamoroya meruntî yapi'sa' arakkita pairon rataikasa' kaisarî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' wîlkonpa teepîkon yai. Moropai to' e'tî'ka iwan pî'. Moropai inkamoro e'tî'ka paran pî'. Paran pî' neken pepîn tîise o'ma'konya kaikusiyamî'ya to' tî'ka.

⁹ Mîrîrî tîpo carneiroya mia'taikinon kaareta yapi'to' yarakkanmoka'pî. Mîrîrîya to' nîpo'tî Paapa yapurîkonpa yaponse' yo'koi Paapa maimu ekareme'nenan ekaremekî to'ya wenai, to' nîtî'ka'san yekaton era'ma'pîuya. Manni'kan yairî pu'kuru esi'san wîlsa' to'ya yekatonos'an. ¹⁰ Inkamoro entaimepîtî ko'mannîpî meruntî ke pu'kuru. Taa pî' to' ko'mamî: —Anna Yepotorî Paapa tamî'nawîron yentainon meruntî pu'kuru. Moropai morî pu'kuru imakui'pî ton pîn. Moropai yairon pu'kuru. Î' pensa sîrîrî pata po tîlko'mansenon pemonkonyamî' taruma'tîya kupî sîrîrî? Mîrîrî yai manni'kan anna tî'katîponkon pemonkonyamî' pî' ese'ma kupî sîrîrî? —ta'pî to'ya. ¹¹ Inkamoroya tîkaisarî'nîkon tîponkon ton yapisî'pî, aimutunkon. Moropai inkamoro pî' ta'pî Paapaya: —Erî'kapîkon e'pai man inî panpî' manni'kan ayonpakon esenyaka'man yonpayamî' moropai manni'kan ayonpakon amîrî'nîkon sa'manta'pî warantî, to' sa'manta kupî mannan erepamî pîkîrî —ta'pîiya to' pî'.

¹² Moropai mîrîrî tîpo, mîrîrî pe rî carneiroya tiwin mia' pona tîimo'tai'non kaareta yapi'to' yarakkanmoka era'ma'pîuya. Yarakkamosai'ya

tîpo, meruntî ke pata eserentîkî'ma'pî mararî pra. Moropai wei ena'pî ewaron pe, teesewankono'masenya îrikkutun tîpon yeka'masa' warantî. Moropai kapoi ena'pî suuyu pe, mîn warantî. ¹³ Moropai sirikkîyamî' e'soroka'pî ka' poi non pona. Kure'ne a'situn wanî ya, teperu kenan yei yeperu ya'pîre sorokaiya warantî to' e'soroka'pî. ¹⁴ Mîrîrî tîpo ka' esera'ma pra eena'pî, kaareta atanmoko'ma warantî eesera'ma pra inî'rî eena warantî. Moropai tamî'nawîron wî'kon moropai iwonokon mo'tapîtî'pî tîpata'se'kon yapai tiaron pata', meruntî ke eeserentîkî'ma ye'nen.

¹⁵ Mîrîrî yai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esenomî'pî tî' ta a'ta ya'. Ipîkkukon reiyamî' sîrîrî pata po tîwe'sanon, moropai pemonkonyamî' esanon, moropai surarayamî' esanon ipîkkukon, moropai ipîkkukon, yemanne ke'kon sîrîrî non po, moropai meruntîkon pu'kuru, moropai pemonkonyamî' poitîrîtonon moropai itesa' pînon, tamî'nawîrî inkamoro esenomî'pî mararî pra eranne' pe tîwanîkon ye'nen. ¹⁶ Moropai inkamoro entaimepîtî ko'mannîpî. Taapîtî'pî to'ya wî'kon pî', moropai tî'kon pî': —Anna pona enatî anna wîlpa, anna yenontî. Mîikîrî ereutasa' manni' yenu yapai anna yenontî. Moropai mîikîrî carneiro ekore'mato' winîpai anna yenontî —taapîtî'pî to'ya teuren. ¹⁷ —Maasa pra kure'nan e'taruma'tînto' weiyu erepansa' man, Paapaya utaruma'tîkon weiyu. Anî'ya mîrîrî yapîtanîpî eserîke pra man —taapîtî'pî to'ya.

144.000 Kaisaronkon Israelyamî'

¹ Mîrîrî tîpo asakîrîronkon inserîyamî' era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî satippe, patakôn kî'pî ya', wei epa'ka winî, moropai wei ewomî winî, moropai meruntî winî, moropai kamai' winî kai'ma. Inkamoroya a'situn yapîtanîpî'pî, aata'se'ma namai. Mararî pîrana poro ya'se'maiya namai. Moropai yeikon ya'se'maiya namai.

² Moropai inî'rî tiaron inserî esenpo'pî wei epa'ka winîpai. Era'ma'pîuya Paapa tîko'mansenya tîpemonkono yeki'kato' yarakkîrî. Mîîkîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru, manni'kan asakîrîronkon inserîyamî' pata kî'pîya tîwe'sanon pî', manni'kan meruntî yapisîtîponkon sîrîrî pata po, moropai pîrana po imakui'pî kupî tonkon pî'.

³ Mîîkîrîya ta'pî: —Maasa imakui'pî kî'ku'tî pata po moropai pîrana po moropai yeikon pî'. Maasa Uyepotorîkon Paapaya tîpoitîrîtonon yeki'ka tanne to' yepin pî' —ta'pîiya. ⁴ Mîrîrî tîpo î' warapo kaisarî inkamoro, to' yepin pî' tîpemonkono tonpe, Paapa neki'ka'san ekaremekî'pî to'ya upî'. Inkamoro wanî'pî eseuwarapo 144.000 kaisarî. Inkamoro wanî'pî tamî'nawîronkon Israel pari'pî pe, ipemonkono pe tiwin pî' to' tîise.

⁵⁻⁸ Tiwin pî' to' tîise eseuwarapo 12.000 kaisarî'ne to' wanî'pî:

Judá payanyamî' 12.000 kaisarî,
 moropai Rubem payanyamî' 12.000 kaisarî,
 moropai Gade payanyamî' 12.000 kaisarî,
 moropai Aser payanyamî' 12.000 kaisarî,
 moropai Naftali payanyamî' 12.000 kaisarî,
 moropai Manassés payanyamî' 12.000 kaisarî,

moropai Simeão payanyamî' 12.000 kaisari,
 moropai Levi payanyamî' 12.000 kaisari,
 moropai Issacar payanyamî' 12.000 kaisari,
 moropai Zebulom payanyamî' 12.000 kaisari,
 moropai José payanyamî' 12.000 kaisari,
 moropai Benjamim payanyamî' 12.000 kaisari.
 Eseuwarapo'ne to' wanî'pî Paapa poitîrîtonon.

Arinîkon Iku'ne'tî Yentainokon

⁹ Mîrîrî tîpo arinîkon pemonkonyamî' o'non pata iku'ne'tî yentainokon era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî tamî'nawîron pata ponkon pe. Tepu'se pra to' wanî'pî si'ta mai wanî'pî. Inkamoro wanî'pî satippe mîrîrî ereutanto' rawîrî moropai carneiro rawîrî to' wanî'pî. Inkamoro epontîsa' wanî'pî aimutun tîponkon ya'. Moropai inkamoro yenya' yu' yare wanî'pî, imakui'pî yentai tîwanîkon ye'nen. ¹⁰ Inkamoro entaimepîtî'pî meruntî ke pu'kuru:

—Anna Yepotorî Paapa taponse' po manni',
 moropai carneiro winîpai anna e'pîika'tîto' iipî.

Kure'ne anna pîika'tî'pî to'ya

—ta'pî to'ya. ¹¹ Mîrîrî yai tamî'nawîronkon inseriyamî' wanî'pî satippe Paapa ereutato' taponse' woi, moropai inkamoro ipîkkukon yaponse' woi, moropai asakîrîronkon manni'kan enenankon woi. Mîrîrîya inkamoro inseriyamî' esenumî'pî Paapa ereutato' rawîrî non pona, tenpatakon tîrennu'se. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî. ¹² Ta'pî to'ya:

—Inna, mîrîrî warantî e'pai man.

Yapurîpai'nîkon man!

Morî pe, ipîkku pe nai.

Epu'nen pe nai, Paapa.

“Morî pe man, Paapa”, taapai'nîkon man!

Anna nînama amîrî.

Meruntî pu'kuru amîrî Paapa, anna yepotorî.

Mîrîrî warantî taa pî' ko'manpai'nîkon ipatîkarî,
tî'napanse pra.

Inna mîrîrî warantî nîsi

—ta'pî to'ya.

¹³ Mîrîrîya tiwin ipîkkukon yonpaya uyekaran-
mapo'pî: —Anî'kan see insamoro aimutunkon to'
pon? O'non patapai to' ii'sa' mîrîrî? —kai'ma.

¹⁴ —Inna pa'ye, Uyepotorî. To' epu'tîuya pra wai.
Amîrîya neken to' epu'tî —ta'pîuya.

Mîrîrî ye'nen ta'pîiya upî': —Insamoro
wanî manni'kan kure'nan e'taruma'tînto'
kore'tapainonkon pe. Tarîpai insamoro e'pîika'tîsa'
mîrîrî winîpai. Morî pe to' e'ronasa', tîponkon
ronasa' to'ya aimutun pe, carneiro mînî ke.
Imakui'pî to' nîkupî'pî mo'kasai'ya wanî'pî.

¹⁵ Mîrîrî ye'nen carneiro yaponse' ereutanto'
rawîrî

satippe to' wanî mîrîrî.

Moropai inkamoroya epîremanto' yewî' ta si'ma
yapurî ko'mannîpî'pî wei kaisari' moropai ewaron
kaisari'.

Mîrîrî ye'nen mîkîrî taponse' pona eereutasa'
manni' ya',

to' koneka ko'mannîpî,

to' yarakkîrî tîwanî ye'nen.

¹⁶ Mîrîrî ye'nen inkamoroya inî'rî emi'nan epu'tî
pepîn.

Moropai inî'rî tuna aninnîpai to' wanî pepîn.

Moropai inî'rî a'ne' pe wei epu'tî to'ya pepîn.

Weiya to' yeki'ka pepîn inî'rî.

¹⁷ Maasa pra mîikîrî carneiro,
ereutanto' kore'ta wanî manni',
mîikîrî ko'mamî to' esa' pe.

Moropai mîikîrîya to' pinunpa,
to' yariya tîwarîrî teepa'kasen
ipatikaron ko'mannîto' tuna enî'se.

Moropai Paapaya inkamoro yenu ya'mananîpî
to' karawato' winîpai.

Mîrîrî tîpo inî'rî to' karau pepîn

—ta'pîiya upî'.

8

Asakî'ne Mia' Pona Tîmo'tai'no Kaareta Yapi'to'

¹ Asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non yonparî'pî
tiwinano'pî yarakkamo carneiroya yai,
tamî'nawîron atî'napamî'pî ka' po. Tiwin hora
yonpa wanî'pî moo, î' awe'kupî nîmîkî pî'
tamî'nawîronkon ko'mamî'pî.

² Mîrîrîya inserîyamî' era'ma'pîuya asakî'ne mia'
pona tîmo'tai'nîkon Paapa rawîrî to' wanî'pî
satippe. Inkamoroya asakî'ne mia' pona
tîmo'tai'non te'nunpasen trombeta yapisî'pî
tîkaisarî'nîkon.

³ Moropai tiaron inserî iipî'pî. Mîikîrî yenya'
ouro konekasa' wanî'pî, pisa warantî to' nîpo'ti
yense'. Moropai mararî pra a'pusin tîrî'pî
to'ya iipia, ipo'tito'peiya tamî'nawîronkon Paapa
pemonkonoyamî' epîremato' pokonpe. Moropai
mîrîrî rumaka'pîiya Paapa yapurîto'pe to' nîpo'ti
yaponse' ouro konekasa' pona, manni' ereutanto'
rawîrî tîwe'sen pona. ⁴ Moropai mîikîrî inserî
Paapa rawîrî awanî manni', yenyapai mîrîrî

tîpo'tîsen a'pusin ure'tîrî enuku'pî ka' ekaya. Manni'kan Paapa pemonkonoyamî' epîremato' pokonpe awanî'pî. ⁵ Mîrîrî ye'nen inserîya mîrîrî ouro konekasa' pisa warantî yapisî'pî. Mîrîrî yannîpî'pîiya, apo' mîrîrî Paapa yapurî pe to' nîpo'tî yaponse' po tîwe'sen ke. Moropai ka' po si'ma mîrîrî yenumî'pî mîlîkîrîya non pona. Mîrîrî yenunsai'ya tîpo, mararî pra wara'napiyamî' e'mopîtî'pî. Moropai sisiuppan wanî'pî mararî pra. Moropai pata eserentîkî'ma'pî mararî pra.

To' Ne'nunpa Trombetakon

⁶ Mîrîrî pe rî inkamoro inserîyamî' asakî'ne mia' pona tîlmo'tai'nonkon ekoneka'pî trombeta ye'nunpakonpa kai'ma.

⁷ Mîrîrîya e'mai'non inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai ye'nunpasai'ya tîpo, apo' moropai kono' rena'pî tî'kon pe. Mîrîrî wanî'pî mîn pokonpe atai'me'pî pe. Mîrîrî e'soroka'pî non pona. Mîrîrîya arakkita pairî yonpa pata po tîwe'sen yarannîpî'pî. Yeikon yarannîpî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî parî'kon enenankon yarannîpî'pîiya.

⁸ Moropai tiaron inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya wî' taransen warainon wanî'pî. Moropai mîrîrî yenumî'pî to'ya kure'nan pîrana ka. Mîrîrî yenunsa' to'ya tîpo, arakkita pairî yonpa pîrana ena'pî mîn pe. ⁹ Mîrîrî ye'nen mîrîrî tuna kata-wonkon o'ma'kon e'tî'ka'pî arakkita pairî yonpa. Moropai arakkita pairî yonpa tuna poro tîwe'sanon apo'yenkon aramî'pî, to' e'tî'ka'pî tamî'nawîrî.

¹⁰ Moropai to' eseurîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kure'nan kaiwano'ya apo'

yapi'sa' taaramîpa warainon ena'pî ka' poi iren ka' arakkita pairî yonpa. Moropai tuna yeutta eepa'kato' ka eena'pî. ¹¹ Mîrîrî kaiwano' ena'pî ese' wanî'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa tuna ena'pî mai' pe. Mîrîrî ye'nen tu'ke pemonkonyamî' e'tî'ka'pî, mîrîrî tuna tenî'se.

¹² Moropai to' saakîrîrîno inserîya trombeta ye'nunpa'pî. Moropai mîrîrîya arakkita pairî yonpa wei moropai kapoi moropai kaiwano' yi'nîpî'pî. Mîrîrî ye'nen arakkita pairî yonpa a'ka pe awe'to' esi'nîpî'pî. A'ka pe pra awanî'pî wei arakkita pairî yonpa. Moropai ewaron arakkita pairî yonpa aako'mamî'pî, a'ka pe pra.

¹³ Mîrîrî tîpo era'ma'pîuya toron kure'nan kuwanu awainunsa' wanî'pî kawîne ka'ra'ta. Moropai meruntî ke eeseurîma'pî. Mîikîrîya ta'pî: —Tamî'nawîronkon pemonkonyamî' non po tîko'mansenon, eeseka'nunkakon pe naatîi. “Ekenne” taaya'nîkon pe naatîi. Te'nunpasen trombeta ye'nunpa inserîyamî' yonparî'san, eseurîwî'nankonya etaya'nîkon ya yai, “ekenne” taaya'nîkon pe naatîi.

9

¹ Moropai mia'taikinon inserîya tîwayi trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya kaiwano', manni' non pona ena'pî ka' poi era'ma'pîuya. Mîikîrîya nari' itu'nakan yettapuru yarakkanmokato' yapisî'pî.

² Moropai mîikîrîya mîrîrî itu'nakan yettapurîka'pî. Mîrîrî yapai ure'tî epa'ka'pî mararî pra kure'nan apo' tîrukasa' ure'sin warantî. Mîrîrî ure'sinya wei moropai pata ewaronpannîpî'pî ewaron pe.

³ Mîrîrî ure'tî kore'ta wa'napi'yamî' epa'ka'pî

mararî pra. Inkamoro e'soroka'pî non pona. Moropai inkamoro wanî'pî eki'katonkon pe, mari'tîya eki'kansa' warantî ne'ne' pe. ⁴ Inkamoro pî' ta'pî to'ya, parî' moropai yeikon taruma'tî to'ya namai. Moropai tiaron taro'tasen taruma'tî to'ya namai. Tîise pemonkonyamî' neken taruma'tîto'pe to'ya, manni'kan Paapa neki'ka'san pepîn to' yepin pî', inkamoro taruma'tîto'pe to'ya. ⁵ Moropai ta'pî to'ya, inkamoro pemonkonyamî' tî'ka kairayamî'ya namai. Tîise to' taruma'tîto'pe to'ya neken. Mia'taikin kapoi kaisarî inkamoroya ne'ne' epu'to'pe mari'tîya yeki'kansa' kaisarî. ⁶ Mîrîrî yai tîwe'taruma'tîkon kapoi pî' inkamoro wanî isa'mantapai mîrîrî wenai. Tîise to' sa'manta pepîn tiwin kin. Maasa pra sa'mantanto' epe to' piapai, to' wîiya eserîke pra.

⁷ Inkamoro wa'napi'yamî' wanî'pî kawareyamî' warantî, teepîkonpa ekoneka'san warantî. Inkamoro pu'paikon po wanî'pî aro' pe ouro konekasa' warainonkon. Moropai inkamoro yenpata wanî'pî warayo' yenpatakon warantî. ⁸ Moropai to' pu'pai si'po wanî'pî wîri' pu'pai warantî. Moropai inkamoro yee wanî'pî kaikusi yeekon warantî. ⁹ Moropai inkamoro rippo'ta pon to' e'napontîto' teyatonkon namai wanî'pî sa'man ferro warantî. Moropai inkamoro yapî'sa' e'nato' wanî'pî mararon pepîn kawareyamî'ya tararan yeku'nasa' teeka'tunsen epî tuutîkonya e'nato' warantî. ¹⁰ Moropai inkamoro yaukî pî' to' yekîkon wanî'pî mari'tî yekî warantî. Mîrîrî taukîkon pî' wanî manni' tekîkon ke pemonkonyamî' yeki'ka to'ya e'pai awanî mia'taikin kapoi kaisarî.

11 Inkamoro wanî'pî tesa'kon ke mîikîrî to' esa'ya to' ko'mannîpî'pî. Mîikîrî wanî'pî inserî pe, Makui poitîrî pe, manni' nari' itu'nakan ko'mannî'nen pe tîwe'sen. Mîikîrî ese' wanî'pî hebraico maimu pe Abadom kai'ma. Moropai Grego pe awanî'pî Apoliom kai'ma. Taruma'tîton taato' mîrîrî.

12 E'mai'non e'taruma'tînto' esuwa'kasa' man. Tîise mîrîrî tîpo inî'rî panpî' asakî'ne ite'ka iten-tainon e'taruma'tînto' iipî pe man kure'nan.

13 Moropai mîrîrî tîpo, tiwin mia' pona tîimo'tai'nonya trombeta ye'nunpa'pî. Mîrîrîya mai eta'pîuya saakîrîron iretikon winîpai tiwinan maimu. Manni'kan mîrîrî Paapa yawîrî tîwe'sen to' nîpo'tî yaponse' ouro konekasa' winîpai. 14 Mîrîrî maiya ta'pî tiwin mia' pona tîimo'tai'non inserî pî', mîikîrî trombeta yarakkîrî awanî manni' pî': —Inkamoro saakîrîronkon inserîyamî' rumakakî ewa'tîsa' pe to' wanî mannan. Mîrîrî kure'nan iren Eufrates pia to' wanî mannan —ta'pîuya. 15 Mîrîrî ye'nen inkamoro inserîyamî' saakîrîronkon rumaka'pî to'ya. Inkamoro wanî'pî ekoneka'san pe mîrîrî horarî yai, moropai mîrîrî Paapaya îku'ne'tîsa' weiyu yai, moropai mîrîrî kono' pî' teepîkonpa. Arakkita pairî yonpa pemonkonyamî' tî'kakonpa kai'ma. 16 Moropai to' pemonkonoyamî' iipî eta'pîuya. Inkamoro wanî'pî eseuwarapo 200 milhões kaisarî kawareponkon, mararon pepîn.

17 Moropai kawareyamî' era'ma'pîuya. Moropai inkamoro ponkon era'ma'pîuya. Inkamoro rippo'ta ya'san iwa'to' wanî'pî suuyu pe, apo' warantî. Moropai awanî'pî rora pe nîrî, tî' safira itese' warantî. Moropai enkai'mu'ne awanî'pî, enxofre warantî. Moropai kawareyamî' pu'pai

wanî'pî nari' pe, kaikusi, leão pu'pai warantî. Inkamoro mata yapai apo' epa'kapî'tî'pî. Moropai ure'tî epa'ka'pî. Moropai enxofre epa'ka'pî. ¹⁸ Mîrîrî eseurîwî'nân e'kupî'pî e'taruma'tînto'ya pemonkonyamî' tî'ka'pî. Arakkita pairî yonpa to' wî'pîiya. Apo'ya moropai ure'tîya moropai enxofreya kawareyamî' mata yapai teepa'kasenya. ¹⁹ Inkamoro kawareyamî' meruntîri wanî'pî to' mata ya', moropai to' yaukî pî'. Inkamoro yaukî wanî'pî îkîiyamî' warantî tîpu'pai ke. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî' yeparantî'pî to'ya mîrîrî ke.

²⁰ Tîise isa'manta'san pepîn pemonkonyamî' yonparî'sanya imakui'pî ku'to' tîuya'nîkon rumaka pra to' wanî'pî. Makui poitîrîtonon yapurî pî' to' ko'mamî'pî. Moropai mia' ke ikonekasa' bronze pe, moropai yei konekasa' pemonkon warantî tenu ke, tîise era'manen pepîn. Tîpana kenan tîise etanen pepîn, moropai tî'pu kenan tîise asakoi pepîn yapurî'pî to'ya. ²¹ Moropai imakui'pî tînkupî'pîkon pî' tîwenpenatai tesorukon mo'tanîpî to'ya pra to' wanî'pî. Pemonkonyamî' wî'pî tîuya'nîkon wenai to' enpenata pîn. Moropai pia'san pe tîwe'to'kon rumaka to'ya pra to' wanî'pî. Moropai se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwe'to'kon rumaka to'ya pîn. Moropai ama'ye' pe tîwe'to'kon rumaka to'ya pra nîrî to' wanî'pî.

10

Inserî Moropai Kaareta Si'mîrikkî

¹ Mîrîrî tîpo tiaron inserî meruntî autî era'ma'pîuya ka' poi. Mîîkîrî e'wontîsa' wanî'pî katupuru ke, aimutun pe tîponya wanî warantî.

Moropai mîkîrî pu'pai yepoi merenmere' wanî'pî. Moropai itenpata wanî'pî inke' pe, wei warantî. Moropai i'si ye'pî wanî'pî apo' e'tîrukasa' kakîsiya esera'ma warantî. ² Mîkîrî yenya' kaareta si'mîrîkkî yarakkanmokasa' wanî'pî. Moropai mîkîrîya tî'pu meruntî winon tîisa' wanî'pî pîrana pona. Moropai kamai' winon i'pu wanî'pî non pona. ³ Moropai mîkîrî entaime'pî meruntî ke. Kaikusi, leão etun warantî. Mîkîrî entaimesa' tîpo, asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nîkon wara'napiyamî' e'tîrînk'a'pî, imaimu yuuku'pî to'ya. ⁴ Inkamoro eseurîma'pî. To' eseurîmato' menukauya mîrîrî teuren, tîise mai eta'pîuya ka' winîpainon. Ta'pîiya upî': —Mîrîrî konekakî tîmenukai pra. Î' taa inkamoro asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nîkon wara'napiyamî'ya, manni' kî'menukai —ta'pîiya.

⁵ Moropai mîkîrî inserî satippe pîrana po moropai non po unera'ma'pîya meruntî winon tenya yanumî'pî ka' ekaya. ⁶ Moropai innape mîkîrî eseurîma'pî Paapa ipatîkarî tîko'mansen ese' pî', manni' tamî'nawîron konekatîpon, ka' moropai pata moropai tuna moropai tamî'nawîron patapon konekatîpon ese' pî'. Mîkîrî inserîya ta'pî': —Inî'rî tîko'man pe aako'mamî pra man —ta'pîiya. ⁷ Î' pensa asakî'ne mia' pona'no ite'ka inserîya trombeta ye'nunpa yai, î' kai'ma taasa' tîuya manni' yawîrî ikupî Paapaya pe man, manni' anî' nepu'tî pepîn. Pena î' kai'ma ta'pî tîuya yawîrî, tîpoitîrîtonon penaronkon profetayamî' nuri'tî pî' taasa' tîuya yawîrî ikupîya pe man.

⁸ Mîrîrî mai uneta'pî wanî'pî ka' winîpainon pe. Eeseurîma'pî inî'rî uyarakkîrî. Ta'pîiya upî': —

Atîkî moropai mîîkîrî inserî pîrana po tí'pu tîîsai'ya manni', moropai non po i'pu wanî manni', yenyâ' kaareta yarakkanmokasa' pe wanî manni' yapî'ta —ta'pîiya.

⁹ Mîrîrî ye'nen uutî'pî moropai mîrîrî kaareta esatî'pîuya ipî'. Mîîkîrîya ta'pî upî': —Maa, sîrîrî kaareta yapî'kî moropai ya'kî. Sîrîrî yakuya ya, yenno'masa'ya pe aro'ta ya', so'ri ke ikupîiya. Tîîse anta ya' awanî ya, a'ki'ku pe pu'kuru awanî, wan warantî —ta'pîiya. ¹⁰ Moropai mîrîrî kaareta si'mîrîkkî yapîsî'pîuya mîîkîrî inserî yenyâ pai. Moropai mîrîrî yaku'pîuya. Unta ya' awanî tanne, a'ki'ku pe awanî'pî wan warantî. Tîîse mîrîrî kaareta yenno'masau'ya tîpo, uro'ta ya' so'ri ke awanî'pî. ¹¹ Mîrîrî ye'nen upî' ta'pîiya: —Tarîpai inî'rî î' kupî Paapaya pe man ekaremekîya e'pai man arinîkon pemonkonyamî' pî', tamî'nawîronkon pata ponkon pî', manni'kan tu'kan mai ku'nenan tepu'se pra pemonkonyamî' pî', moropai ipîkkukon pata esanon reiyamî' pî' ekaremekîya e'pai man —ta'pîiya.

11

Asakî'nankon Paapa Maimu Ekareme'nen

¹ Moropai mîrîrî tîpo î' ku'ne'tîto' yapîsî'pîuya, kusan yei warainon. Moropai ta'pî to'ya upî': —E'mî'sa'kakî moropai epîremanto' yewî' ku'ne'tîpî'kî. Moropai Paapa yapurî tîuya'nîkon pe to' nîpo'tî yaponse' ku'ne'tîkî. Moropai epîremanto' yewî' ta teepîremasanon nîrî ku'ne'tîkî. ² Tîîse poro po winî tîwe'sen kî'ku'ne'tîi. Maasa pra mîrîrî wanî Judeuyamî' pepîn erepanto'

pata'se' pe. Inkamoro ya morî pu'kuru cidade taruma'tî pe man eseuwarapo 42 kapoi kaisari. ³ Mîrîrî yai asakî'ne kaisari upî' teeseurîmasanon yarimauya pe man, saaku ya' teepontî teesewankono'masa'kon ekareme'to'pe to'ya to' kore'ta. Moropai inkamoro ya Paapa maimu ekaremekî kupî sîrîrî eseuwarapo 1.260 wei kaisari to' pî' —ta'pîiya upî'.

⁴ Inkamoro asakî'nankon upî' teeseurîmasanon wanî manni' yei, oliveira ye' asakî'nan warantî. „Manni'kan pî' Paapa maimu ekareme'nen Zacarias nuri'tî nekaremekî'pî.„ Moropai asakî'nan apo' yaponse' warantî to' wanî, manni'kan satippe Uyepotorî, pata ponkon ko'manni'nen rawîrî tîwe'sanon. ⁵ Inkamoro antî'kapai anî'kan wanî ya, inkamoro mata yapai apo' epa'ka, moropai mîrîrî ke teyatankon tî'ka to'ya. Mîrîrî warantî anî'kan wanî ya to' taruma'tî yu'se, inkamoro, to' taruma'tînenan e'tî'ka pe man.

⁶ Maasa pra inkamoro pia meruntî wanî. Mîrîrî to' maimu pe kono' rena eserîke pra awanî ka' poi, Paapa maimu ekaremekî pî' to' ko'mamî pîkîrî kono' rena pepîn. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, to' maimu pe mân pe tuna yanikon enato'pe. Moropai inkamoro pia meruntî wanî, tîmaimukon ke, tu'ke si'ta e'taruma'tînto' ii'to'pe non pona, itu'se tîwanîkon pîkîrî.

⁷ Î' pensa inkamoro asakî'nankonya Paapa maimu ekaremekî tîuya'nîkon yaretî'ka yai, itu'nakan nari' ya' tîwe'sen o'ma' iipî pe man. Moropai eeseya'nama to' yarakkîrî. Moropai mîkîrî o'ma'ya inkamoro tî'ka pe man. ⁸ Moropai

inkamoro esa'rî'pî ko'mamî pe man e'ma ta kure'nan cidade po. O'non pata to' yepotorî pokapî'tî'pî to'ya manni' cidade po. Mîrîrî cidade esatî to'ya manni' imakui'pî kupî'pî to'ya pata'pî Sodoma moropai Egito warantî, imakui'pî pe awanî ye'nen. ⁹ Mîrîrî yai tamî'nawîron patakon ponkonya to' esa'rî'pî era'ma ko'mannîpî pe man eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisarî. Anî'ya to' esa'rî'pî yu'na'tî tîrî to'ya pepîn mîrîrî yai. ¹⁰ Mîrîrî kupî to'ya pî' tamî'nawîron pataponkon pemonkonyamî' wanî taatausinpai, mararî pra inkamoro sa'mantasa' ye'nen. Mararî pra taatausinpai, tiaronkon pia î' rî tîrî to'ya epe'mîra. Maasa pra inkamoro asakî'nankon profetayamî', pemonkonyamî' yewankono'matîponkon ataretî'kasa' ye'nen, to' atausinpa pe man.

¹¹ Tîise mîrîrî tîpo, eseurîwî'ne wei arakkita pairî kaisarî tîise, inkamoro yettapusin ton iipî'pî Paapa winîpai, inî'rî enen to' e'to'pe. Mîrîrî ye'nen inkamoro e'mî'sa'ka'pî inî'rî. Moropai era'masa' tamî'nawîronkonya yai, kure'ne eranne' pe to' ena'pî. ¹² Moropai inkamoro asakî'nankon profetayamî'ya mai eta'pî ka' winîpainon. Ta'pî maiya: —Enu'tî tarîwaya—ka'ima mai eseurîma'pî. Moropai teera'makon teyatorkonya tanne, inkamoro profetayamî' enuku'pî katupuru po ka' pona.

¹³ Mîrîrî pe rî kure'ne pata eserentîkî'ma'pî. Mîrîrîya iwaikkatoi pe cidade yanka'pî. Mîrîrî cidade ponkon isa'manta'san wanî'pî eseuwarapo 7.000 kaisarî pemonkonyamî'. Mîrîrî e'kupî

era'masa' tûuya'nîkon pe, to' yonparî'san e'nîmî'sanya Paapa ka' pon yapurî'pî, ipîkku pe awe'to' wenai.

¹⁴ Sîrîrî itakon ite'karon e'taruma'tînto' esuwa'kasa' man. Tîise era'matî maasa itentainon, iteseurîno ite'ka iipî pe man ka'ne' pe, tîiko'manse pra.

To' Asakî'nenô Mia' Pona Tûmo'tai'no Trombeta

¹⁵ To' yonparî'pî inserîya asakî'nenô mia' pona tûmo'tai'no trombeta ye'nunpa'pî. Moropai tu'kankon maimu wanî'pî ka' po, meruntî ke pu'kuru. Taapîtî'pî maiya:

—Tarîpai Uyepotorîkon Paapa pia

meruntî pu'kuru man,

tamî'nawîronkon pemonkonyamî' ko'mannî'nen
pe,

moropai inmenka'pî Cristo pia nîrî.

Inkamoro esa' pe aako'mamî ipatîkarî,

ikî'pî ton pra

—ta'pîiya. ¹⁶ Mîrîrî taa to'ya tanne, inkamoro ipîkkukon eseuwaraponkon 24 kaisaronkon Paapa rawîrî taponse'kon pona ereuta'san, inkamoro e'sekunka'pî tese'mukon pona, moropai itenpatakon rennuku'pî non pona. Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî. ¹⁷ Ta'pî to'ya:

Anna yepotorî Paapa,

meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon amîrî.

Ipatîkarî tîiko'mansen amîrî.

Moropai pena esi'pî,

sîrîrîpe nîrî aako'mamî.

“Morî pe pu'kuru man”, taa annaya apî'.

Maasa pra meruntî ke pu'kuru awe'to' ke,

tamî'nawîronkon esa' pe eenasa' ye'nen,
ayapurî annaya, Paapa.

¹⁸ Innape aku'nenan pepîn,
inkamoro ekore'masa' ko'mamî mararî pra,
maasa pra inkamoro taruma'tîto'ya erepansa'
ye'nen.

Isa'manta'san yenunto'ya weiyu erepansa' man.
Moropai apemonkonoyamî', innape
akupîtîponkon penaronkon
profetayamî' ye'maya weiyu erepansa' man.
Moropai tamî'nawîronkon ayapurînenan,
moropai tamî'nawîronkon innape aku'nenan
anama tîuya'nîkon ye'nen,
manni'kan ipîkkukon, moropai ipîkkukon pepîn
ye'maya,
to' nîkupî'pî wenai mîrîrî yai.
Tîise manni'kan non ponkon ma'tanîpîtîponkon
taruma'tîto'ya weiyu erepansa' sîrîrî
ta'pî to'ya.

¹⁹ Mîrîrî tîpo Paapa yapurî yewî' esettapu-
ruka'pî, ka' po awanî manni'. Moropai ita tîwe'sen,
Paapa yarakkîrî esetanto' imaimu yense' manni',
mîrîrî esera'ma'pî, esettapurîkasa' tanne. Mîrîrîya
mararî pra sisiupan wanî'pî. Tîrîn tîrînpa wanî'pî
mararî pra. Moropai wara'napiyamî' wanî'pî.
Moropai pata eserentîkî'ma'pî. Moropai mararî
pra kono' rena'pî tî'kon pe.

12

Wîri' Moropai O'ma'

¹ Mîrîrî yai kure'nan anî' nepu'tî pepîn
tera'masen ton esenpo'pî ka' po. Mîîkîrî wanî'pî

wîri' pe. Mîikîrî epontî'pî wei ya'. Mîikîrî puu yo'koi kapoi wanî'pî. Moropai mîikîrî pu'pai po aro' wanî'pî, kaiwano'yamî' ke, asakî'ne pu' pona tîimo'tai kaisari. ² Mîikîrî wanî'pî more yan pe. Mîrîrî ye'nen awentaimepîtî ko'mannîpî'pî ne'ne' more wanî pî', tînre yenpo tûya yai. ³ Moropai tiaron tera'masen ton esenpo'pî ka' po, o'ma' itese' dragão, kure'nan kuratu warainon. Mîikîrî wanî'pî suuyu pe. Mîikîrî pu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîimo'tai kaisari. Moropai iretî wanî'pî mia' tamî'nawîrî kaisari. Moropai mîikîrî pu'pai po nîrî aro' wanî'pî, inke' pe ipu'paikon kaisari. ⁴ Mîikîrîya taukî ke arakkita pairî yonpa sirikkîyamî' woroka'pî ka' poi. Inkamoro soroka'pîiya non pona. Moropai mîikîrî emî'pamî'pî wîri' rawîrî î' pensa tînre yenpo wîri'ya ya, yanîpa kai'ma. ⁵ Moropai wîri'ya tînre yenpo'pî warayo' pe. Mîikîrîya tamî'nawîronkon ko'mannîpî pe man meruntî ke, mîrîrî tenya' awanî manni', sa'man ferro yarakkîrî si'ma. Nari' pe awanî pe man. Tîise mîikîrî mo'ka'pî Paapaya moropai yarî'pîiya tîpia. Moropai taponse' pona itîrî'pîiya. ⁶ Moropai mîikîrî wîri' epe'pî o'non pata pemonkon ton pîn ya'. Mîikîrî pata'se' ton konekasa' Paapaya, miarî aako'manto'pe. Miarî Paapaya mîikîrî ko'mannîpî eseuwarapo 1.260 wei kaisari.

⁷ Mîrîrî tîpo to' epî'pî ka' po. Inserirîyamî' esa' Miguel epî'pî tiaronkon inserîyamî' pokonpe si'ma, mîikîrî dragão yarakkîrî. Moropai mîikîrî dragão epî'pî yarakkîrî mararî pra, tîpemonkonoyamî' pokonpe si'ma. ⁸ Tîise mîikîrî dragão yentai to' wanî'pî. Mîrîrî ye'nen dragão moropai inserîyamî',

ipemonkonoyamî' ko'mamî eserîke pra awanî'pî ka' po, to' ma're tîwanîkon ye'nen. ⁹ Mîrîrî ye'nen mîîkîrî kure'nan dragão yenumî'pî to'ya poro pona. Manni' mîîkîrî penaro' îkîi, makui, seru'ye' tamî'nawîronkon yenku'tî pî' tîiko'mansen mîîkîrî. Mîîkîrî yenumî'pî to'ya non pona. Moropai ipemonkonoyamî' nîrî yenumî'pî to'ya yarakkîrî.

¹⁰ Mîrîrî tîpo mai eta'pîuya meruntî ke ka' winîpai. Ta'pîiya:

—Tarîpai Paapa winîpai e'pîika'tînto' erepansa' man!

Moropai Paapaya î' kai'ma tîmeruntîri, moropai î' kai'ma tamî'nawîronkon ko'mannî'nen pe tîwe'to' yenposai'ya man.

Moropai î' kai'ma inmenka'pî, Cristoya tamî'nawîronkon ko'mannî'pî tîmaimu pe, manni' yenposai'ya man.

Maasa pra manni'kan uyonpakon pokonoma pî' tîiko'mansen

Paapa pî' wei kaisarî moropai ewaron kaisarî, mîîkîrî yenumî'pî to'ya man ka' poi non pona.

¹¹ Mîrîrî ye'nen uyonpakon ena'pî mîîkîrî yentai, carneiro mînî wenai.

Maasa pra aasa'manta'pî inkamoro ton pe.

Moropai mîrîrî pî' to' eseurîma ko'mannî'pî'pî, tîsa'mantato'kon tînamai pra.

¹² Mîrîrî ye'nen taatausinpai e'tî,

innape Paapa yapurînenan, tamî'nawîronkon ka' po to' wanî manni'kan.

Tîise non ponkon, amîrî'nîkon atausinpa pepîn.

Maasa pra awe'taruma'tîkon pe naatîi,

moropai tamî'nawîronkon tuna kawonkon nîrî.

Maasa pra Makui erepansa' man amîrî'nîkon
kore'ta.

Mîikîrî ekore'masa' man mararî pra,
maasa pra mararî neken non po tîiko'manto' epu'tî
tûuya ye'nen.

¹³ Non pona tenunsa' to'ya epu'tî tûuya pe,
dragãoya mîikîrî wîri', warayo' pe tînre yenpotîpon
pokonoma pia'tî'pî. Moropai iwenairî attî'pî
yapisîpa kai'ma. ¹⁴ Tîise mîikîrî wîri'ya asakî'ne
tapî'sa' ton yapisî'pî, kure'nan kuwanu yapî'sa'
warainon, awainumîpa tîpata'se' pe Paapa
nîkoneka ya', o'non pata pemonkon ton pîn ya'.
Mîikîrî ko'mannîpî Paapaya miarî, eseurîwî'ne
kono' arakkita pairî kaisarî, mîrîrî warapo
kono' kaisarî mîikîrî îkîi, makuiya ipokonoma
namai. ¹⁵ Mîrîrî ye'nen mîikîrî îkîiya tuna kamo'pî
tînta yapai kure'ne iren warantî, mîikîrî wîri'
ye'ma'pî pî' mîrîrî tunaya yaato'pe kai'ma.
¹⁶ Tîise nonya mîikîrî wîri' pîika'tî'pî. Non
esenkaramo'pî, moropai mîrîrî tuna, dragão mata
yapai teepa'kasen tuna yenno'ma'pîiya. ¹⁷ Mîrîrîya
mîikîrî wîri' pî' dragão ekore'ma'pî mararî pra.
Mîrîrî ye'nen ipayanyamî' rî'san pî' teese'ma
kupî'pî dragãoya, manni'kan Paapa maimu yawîrî
tîwe'sanon, yairon Jesus nekaremekî'pî yawîrî
tîwe'sanon pî'.

¹⁸ Moropai mîrîrî tîpo, mîikîrî dragão wanî'pî
satippe kasapan po, pîrana ena po.

13

Asakî'nankon O'ma'kon

¹ Moropai mîrîrî tîpo, kure'nan tuna katapai
o'ma' eseuka era'ma'pîuya. Mîikîrî retî wanî'pî

mia' tamî'nawîrî kaisari. Moropai ipu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisari. Moropai iretîkon kaisari tiwin pî' tîse aro' pe wanî'pî, rei pe. Moropai ipu'pai pî' awe'menukasa' wanî'pî Paapa pe tiwanî pî' teeseurîmasen, seru'ye' pe. ²Mîikîrî o'ma'unera'ma'pî wanî'pî kaikusi warantî araremene. Mîikîrî puukon wanî'pî inonkon pe, tiaron o'ma' urso puu warantî. Moropai mîikîrî mata wanî'pî leão mata warantî. Mîikîrî pia dragãoya tîmeruntîri tîrî'pî. Moropai taponse' pona eereutato'pe ikupî'pîiya. Moropai tamî'nawîrî tîmaimu pe î' ku'to'peiya ikupîiya. ³Tiwin mîikîrî o'ma'pu'pai yonpa wanî'pî erekî' pe aasa'mantato' teuren. Tîse aasa'manta pra, erekî' pe tîwe'sen esepi'tîsa' wanî'pî. Mîikîrî esepi'tîsa' era'ma'pî tamî'nawîronkon sîrîrî nonponkonya. Mîrîrî pî' to' esenumenka'pî marari pra teesewankono'mai. Moropai mîikîrî o'ma'wenairî to' wîtî pia'tî'pî. ⁴Moropai dragão yapurî'pî tamî'nawîronkonya, maasa pra tamî'nawîrî tîmaimu pe î' ku'to'pe o'ma'ya tîmeruntîri tîisai'ya ye'nen. Moropai mîikîrî o'ma'yapurî'pî nîrî to'ya. Ta'pî to'ya: —Anî' moro nai meruntî pu'kuru mîserî o'ma'warainon? Anî' moro nai yarakkîrî eeseya'nama ton, meruntî pu'kuru itentainon? —ta'pî to'ya.

⁵Moropai mîikîrî o'ma'pia tîmeruntîri ton e'tîsa' wanî'pî, taatapurîpa Paapa pe tîwe'ku'se. Mîrîrî ye'ka tîmaimu pe imakui'pî kupî pî' aako'mamî eseuwarapo 42 kapoi kaisari neken. ⁶Mîikîrî eseurîma pia'tî'pî imakui'pî pe Paapa winîkîi moropai Paapa ese' winîkîi, moropai Paapa pata, o'non pata aako'manto' winîkîi seru'ye' pe

eeseurîma pia'tî'pî. Moropai tamî'nawîronkon ka' po tîiko'mansenon winîkî imakui'pî pe eeseurîma pia'tî'pî. ⁷ Meruntî pu'kuru yapisî'pîiya, tîmaimu wenai tamî'nawîronkon Paapa pemonkonoyamî' yarakkîrî teepîpa, moropai to' yentai teenapa. Moropai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' esa' pe e'tîrî'pî iipia. Manni'kan tamî'nawîronkon pata ponkon, si'ta mai ku'nenan, manni'kan pemonkonyamî' tepu'se pra, tamî'nawîronkon esa' pe eena'pî. ⁸ Tamî'nawîronkon tarî non po tîiko'mansenonya mîikîrî yapurî pe man. Manni'kan ko'mannîto' kaareta po itese' ton pînonya yapurî pe man. Manni' kaareta esa' wanî carneiro pe. Mîikîrî wanî aasa'mantaton pe pena, maasa pata koneka pra tîise.

⁹ Mîrîrî ye'nen tauya apî'nîkon sîrîrî anetapai awanîkon ya, etakî morî pe.

¹⁰ Anî' yarakkamo to'ya ya,

mîikîrî yarakkamo to'ya e'pai awanî mîrîrî.

Moropai anî' wî to'ya ya kasupara ke,

mîikîrî sa'manta e'pai man kasupara kamo pe.

Mîrîrî ye'nen mîrîrî yapîtanîpîya'nîkon yuwatî.

Paapa pemonkono pe awanîkon wenai, yairî awanîkon yuwatî.

¹¹ Moropai mîrîrî tîpo tiaron o'ma' e'mî'sa'ka era'ma'pîuya non poi. Mîikîrî retî wanî'pî asakî'ne carneiro retî warantî awanî'pî. Tîise mîikîrî maimu wanî'pî dragão maimu warantî.

¹² Mîikîrîya tamî'nawîrî e'mai'non o'ma' meruntîri yapurî'pî mîrîrî yai. Mîikîrîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' pî' ta'pî pata ponkon pî'. Mîikîrî e'mai'non o'ma' yapurîto'pe to'ya ikupî'pîiya,

manni' aasa'mantato' erekî' tîwe'to' yapai o'ma' esepi'tî'pî yapurîto'pe to'ya. ¹³ Kure'ne anî' nîkupî eserîkan pepîn kupî'pî itakon ite'karon o'ma'ya. Mîikîrîya kure'nan apo' ena emapu'tî'pî ka' poi sîrîrî non pona, era'ma tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tanne. «Mîrîrî pî' to' esi'nîpî'pî mararî pra.» ¹⁴ Mîrîrî wenai tamî'nawîronkon pemonkonyamî' sîrîrî non po tûiko'mansenon yenku'tî'pîiya, mîikîrî e'mai'non o'ma' ton pe. Moropai mîikîrî itakon ite'karon o'ma'ya ta'pî tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkonya tînapurîkon ton konekato'pe kai'ma, manni' erekî' pe esi'pî tîise aasa'manta pra esi'pî warantî. ¹⁵ Mîikîrî itakon ite'karon o'ma'ya meruntî yapi'sa' tûuya ke, mîrîrî to' nîkoneka'pî, tînapurîkon pî' mîrîrî puuma'pî, enen awe'to'pe, moropai eeseurîmato'pe. Moropai mîikîrîya manni'kan innape tapurînenan pepîn tî'kato'pe kai'ma tamî'nawîrî, ikupî'pîiya. ¹⁶ Moropai mîikîrîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî'ya tenyakon meruntî winon pî' moropai tepinkon pî' eesera'ma ton yeki'kato'pe ta'pî. Pemonkonyamî' ipîkkukon pî' moropai mîlpankon pepîn pî', moropai yemanne ke'kon pî' nîrî, moropai î' ton pînon pî' nîrî, moropai to' poitîrîtonon pî', moropai to' poitîrîtonon pepîn pî' ta'pîiya, itu'se pra to' tîise to' teka'nunkai. ¹⁷ Maasa pra anî'ya î' yenna eserîke pra awanî'pî. Moropai anî' e'repa eserîke pra awanî'pî, mîrîrî tera'masen ton pra si'ma tenyakon pî' moropai tepinkon pî'. Mîrîrî wanî'pî mîikîrî o'ma' ese' pe. Moropai itese' ku'ne'tîto'pe awanî'pî.

¹⁸ Mîrîrî epu'to'pe, kure'ne epu'nen pe e'nî yu'se awanî mîrîrî. Anî' wanî ya, pakko pe pra epu'nen pe, o'ma' ese' ku'ne'tînen pe awanî ya, mîikîriya iku'ne'tî. Maasa pra mîrîrî wanî pemonkon ese' pe. Mîrîrî iku'ne'tîto' wanî eseubarapo 666 kaisari awanî.

14

E'pîka'tî'san Eserenkato'

¹ Mîrîrî tîpo carneiro era'ma'pîuya satippe o'non pata epîremanto' yewî' konekasa' to'ya manni' wî' po itese' Sião. Mîikîri yarakkîri eseubaraponkon 144 mil kaisaronkon pemonkonyamî' wanî'pî. Mîikîri ese' wanî'pî moropai iyun ese' nîri e'menukasa' wanî'pî to' yepin pî'. ² Mîrîrî yai ite'nato' ka' poinon eta'pîuya kure'nan tuna kumasa' etun kaisari awanî'pî. Moropai tîrîn taa wara'napiya warantî awanî'pî. Ite'nato' wanî'pî nîri manni' tîsinarî harpa ye'nunpanen kaisari ite'nato' eta'pîuya. ³ Mîrîrî yai inkamoro eseubaraponkon 144 mil kaisaronkon wanî'pî ereutanto' rawîrî. Moropai manni'kan asakîrîronkon enenankon nîri wanî'pî. Moropai manni'kan eseubaraponkon 24 kaisaronkon ipikkukon nîri wanî'pî. Inkamoro eserenka ko'mannîpî'pî amenan eserenkato' pî'. Maasa pra inkamoro wanî Carneiro nenna'san pe tarî non po. Inkamoro neken esenupa e'pai awanî'pî mîrîrî eserenkato' pî'. ⁴ Insamoro wanî yaironkon pe pu'kuru tîwe'sanon pe. Maasa pra î' pensa wîri' yarakkîri esi'san pe pra to' wanî. Tîise mîikîri carneiro wenairî tuutîsanon pe to' wanî o'non poro attî ya. Inkamoro wanî Carneiro

nenna'san pe tiaronkon pemonkonyamî' kore'tapai. Moropai inkamoro wanî e'pîika'tî'san pe, Paapa pia to' nîîrîton pe e'mai' pe moropai carneiro pia nîrî. ⁵ Inkamoro wanî seru'ye' pe pra tîwe'sanon. Tîise to' wanî yairon pe pu'kuru tîwe'sanon pe.

Eseurîwî'nankon Inserîyamî'ya Itekare Ekaremekî

⁶ Mîrîrî tîpo tiaron inserî awainunsa' era'ma'pîuya kawîne. Mîîkîrîya morî itekare, Paapa winîpainon ipatîkaron yekare, ekaremekî'pî. Mîrîrî ekaremekî'pîiya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' non po tîiko'mansenon pî'. Tamî'nawîron pata ponkon pî' tepu'se pra, si'ta mai ku'nenan pî' ekaremekî'pîiya. ⁷ Mîîkîrîya ta'pî meruntî ke pu'kuru: —Paapa namatî moropai ipîkku pe Paapa e'to' pî' yapurîtî. Maasa pra pemonkonyamî' yenunto' Paapaya weiyu erepansa' man. Mîrîrî ye'nen Paapa yapurîtî manni' ka' moropai non konekatîpon. Moropai pîrana ton konekatîpon moropai ya'mî yapai tuna epa'ka emapu'tîtîpon yapurîtî —ta'pîiya.

⁸ Moropai tiaron inserî wîtî'pî e'mai'non ye'ma'pî pî'. Mîîkîrîya ta'pî: —Kure'nan Babilônia itese' esenunsa' man. Iwuku enîrî'pî tamî'nawîronkon pata ponkonya. Paapa piapai to' atarima'pî mararî pra. Tînyo piapai se' tapairon wîrî' wîtî warantî inkamoro atarima'pî Paapa piapai. Tarîpai mîrîrî Babilônia ataretî'kasa' man —ta'pîiya.

⁹ Moropai tiaron inserî to' eseurîno wîtî'pî mîîkîrî ite'ma'pî pî' itî'pî wenairî. Mîîkîrîya ta'pî meruntî ke pu'kuru: —Anî'ya o'ma' yapurî ya,

moropai iwarantî mia' ke ikonekasa' yapurî ya, moropai tepin pî' imîrî pe tîwanîpa yapî'sa' ya mûwîni pra wanî ya tenya pî' yapîsiya ya, ¹⁰ mîkîriya nîrî tamî'nawîron Paapa ekore'mato' yapîsî. Manni' tense' ya' ini'kamo'pî teekore'mai. Tamî'nawîronkon mîrîrî warantî ikupîtîponkonya e'taruma'tînto' yapîsî kupî sîrîrî apo' ya', moropai enxofre ya' timoronkon epu'tî to'ya morîkon inseriyamî' rawîrî si'ma moropai mîkîrî carneiro rawîrî. ¹¹ Mîrîrî apo' ure'sin ko'mamî ipatîkarî eesi'nîpî pepîn. Mîrîrî kore'ta anî' erî'kapî pepîn. Tîise aako'mamî wei ewaron inkamoro o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan tîise ikore'ta, moropai manni'kan to' yepin pî' teesera'masen itese'. ¹² Mîrîrî yai yairî pu'kuru Paapa pemonkono ko'mamî e'pai wanî yapîtanîpî pî'. Yairî Paapa maimu ku'nenan innape Jesus ku'nenan e'pai awanî yairî.

¹³ Moropai mai eta'pîuya ka' poinon. Ta'pîiya: Sîrîrî menukaki: “Tarîpai morî pe pu'kuru manni'kan Uyepotorîkon pemonkonoyamî' sa'manta innape ikupîi'ma” —ta'pîiya.

—Inna seru' pepîn —kai'ma yuuku'pî Morî Yekaton Wannîya. —Inkamoro erî'kapî tarîpai teesenyaka'mato'kon winîpai. Maasa pra inkamoroya teesenyaka'ma'pîkon yepe'pî yarî kupî sîrîrî tarakkîrî'nîkon —ta'pîiya.

Emîrî'pî Mo'ka To'ya

¹⁴ Moropai era'ma'pîuya. Mîrîriya katupuru aimutun era'ma'pîuya. Mîrîrî kore'ta pemonkon warainon ereutasas' era'ma'pîuya. Mîkîrî pu'pai po aro' pe ikonekasa' ouro wanî'pî. Moropai

mîikîrî yenya' arroz ya'tîto'pe iku'sa' ike' ipokasa' wanî era'ma'pîuya. ¹⁵ Moropai tiaron inserî epa'ka'pî epîremanto' yewî' tapai. Moropai awen-taime'pî meruntî ke pu'kuru mîikîrî katupuru kore'ta ereuta'pî pî'. Ta'pîiya: —Mîrîrî ayenya manni' yapurîkî mîrîrî ya'tîkî aasîrî ya'tîpai eenasa' man. Aasîrî sîrîrî pata pon mo'kapai eenasa' man —ta'pîiya. ¹⁶ Moropai mîrîrî taasai'ya tîpo mîikîrî katupuru po ereuta'pîya non pon ya'tî'pî mîrîrî tenya' manni' ke. Moropai imo'ka'pîiya.

¹⁷ Mîrîrî tîpo tiaron inserî epa'ka'pî epîremanto' yewî' tapai ka' poi. Moropai mîikîrî yenya' nîrî ike' pe ipokasa' wanî'pî. ¹⁸ Mîrîrî tîpo tiaron inserî mîrîrî apo' esa' pe tîwe'sen epa'ka'pî Paapa yapurî pe to' nîpo'tî yaponse' piapai. Mîikîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru. Mîikîrî inserî ike' pe ipokasa' itenya tîwe'sen pî'. Ta'pîiya: —Mîrîrî ayenya manni' ke mîrîrî uva yeperu yaponse' te'pokon ya'tîkî. Maasa pra aasîrî tamî'nawîrî uva yeperu emîsa' man. ¹⁹ Mîrîrî ye'nen mîikîrîya uva ya'tî'pî tamî'nawîrî sîrîrî non po. Moropai mîrîrî yenumî'pîiya kure'nan Paapa ekore'manto' yense' ya'. Mîrîrî uva yekku yasu'ka to'ya yense' warainon ya' yasu'kato'pe to'ya. ²⁰ Moropai mîrîrî uva yasu'ka'pî to'ya warantî manni'kan pemonkonyamî' e'tî'ka'pî cidade po pra. Mîrîrî itense' ya' mîn wanî'pî uva yekku warantî. Eepa'ka'pî mararî pra. Esewarapo 300 quilómetros kaisarî mîn eka'tunsa' kî'pî wanî'pî. Moropai mai winîkîi awanî'pî tiwin metro arakkita pairî kaisarî imairono wanî'pî.

15

Inseriyamî' Moropai Tiwinano'pî E'taruma'tînto'

¹ Mîrîrî tîpo tiaron kure'nan anî' nepu'tî pepîn tîwe'ku'sen era'ma'pîuya ka' po. Inkamoro wanî'pî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' e'taruma'tînto' yense' yarakkîrî tîwe'sanon pe. Mîrîrî wanî tiwinkano'pî Paapa ekore'mato' pe awanî. Mîrîrî warantî tamî'nawîron Paapa ekore'mato' yaretî'kasa' wanî'pî. ² Mîrîrî tîpo kure'nan tuna, pîrana era'ma'pîuya, pattîre warainon. Mîrîrî wanî'pî apo' yarakkîrî yai'mesa' warantî. Moropai manni'kan o'ma' moropai iwarantî mia' ke ikonekasa' yentai yapurîtîponkon pepîn era'ma'pîuya. Manni'kan o'ma' ese' ku'ne'tîto' yarakkîronkon pepîn era'ma'pîuya. Inkamoro wanî'pî satippe pîrana ena po, mîrîrî tuna awai'nan, pattîre warainon. Inkamoroya tîpia'nîkon Paapa nîtirî'pî tîsinarîkon harpa ye'nunpa'pî. ³ Inkamoroya Moisés nurî'tî, Paapa poitîrî yeremu kupî'pî. Moropai Carneiro erenkato' pî' to' eserenka'pî:

Paapa, anna yepotorî, amîrî wanî
meruntî ke pu'kuru tamî'nawîron yentai tîwe'sen
pe.

Î' kai'ma ipîkku pe pu'kuru awanî ye'nen
kure'nan esenumenkato' ton ku'sa'ya, Paapa.
Moropai tamî'nawîronkon esa' pe tîwe'sen pe awanî,
Paapa.

Yairon pu'kuru amîrî, tamî'nawîron pî'
moropai yairon pu'kuru eesenumenkato' amîrî,
î' pensa seru'ye' pepîn!

⁴ Anî' anamanen pepîn ton pra man, Paapa.

Tîise tamî'nawîronkonya anama
 ipîkku pe pu'kuru awanî ye'nen.
 Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon wanî
 ipîkku pe awe'to' anekareme'pai
 ipîkku pe pu'kuru awanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.
 Maasa pra morî pu'kuru, imakui'pî ton pîn
 amîrî neken tamî'nawîronkon yentainon, Paapa.
 Mîrîrî ye'nen tamî'nawîronkon pata ponkonya aya-
 purî
 yairon pe pu'kuru awanî epu'tî tîuya'nîkon ye'nen.
 Yairon pe pu'kuru ayaseru wanî
 era'ma tamî'nawîronkonya, Paapa
 kai'ma to' eserenka'pî.

⁵ Mîrîrî pe rî ka' pon epîremanto' yewî'
 atarakanmoka'pî. Moropai mîrîrî tawon
 yuwa'to' tarakanmokasa' wanî'pî ita Paapa
 ko'manto' era'ma'pîuya. ⁶ Mîrîrî tapai asakî'ne
 mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' epa'ka'pî.
 Inkamoro kaisarî to' yenya' pata ponkon
 e'taruma'tîto' yense'kon wanî'pî. Inkamoro pon
 wanî'pî morî pe pu'kuru, aimutun pe. Moropai
 inke' pe to' pon, teepîremasanon pon warantî
 wanî'pî. Moropai inkamoro pia woromî ton
 wanî'pî ouro konekasa'. To' mota woinokon
 wanî'pî. ⁷ Inkamoro inseriyamî' pia to' kaisarî
 Paapa ekore'mato' yense'kon tîrî'pî, manni'kan
 asakî'ronkon enenankon yonpaya. Asakî'ne mia'
 pona tîmo'tai kaisarî itîrî'pîiya to' pia. Manni'
 Paapa ipatîkarî tîko'mansen ekore'mato' tîrî'pîiya.
⁸ Mîrîrî tîpo, mîrîrî epîremanto' yewî' ta ere'tî
 wanî'pî, mararî pra tannî'se. Mîrîrî wanî'pî morî
 pe pu'kuru Paapa wanî ekareme'nen pe. Moropai

meruntî ke pu'kuru awanî. Mîrîrî ye'nen anî ewomî eserîke pra awanî'pî, mîrîrî pata ponkon e'taruma'tîto' tîpamî pra tîise, inkamoro asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' nenepî'pî.

16

Paapa Ekore'mato' Yense'kon

¹ Mîrîrî tîpo mai meruntî pu'kuru eta'pîuya, epîremanto' yewî' ta teeseurîmasen. Inkamoro asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon inseriyamî' pî' ta'pîiya: —Atîtî moropai mîrîrî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non Paapa ekore'mato' yense' ya', manni kantî non pona.

² Mîrîrîya e'mai'non inseriya tenya' manni kamo'pî non pona. Mîrîrî wanî'pî paran pe awî'pî'nîto'pe wanî'pî mararî pra ne'ne' pe awanî'pî. Mîrîrî epa'ka'pî manni'kan o'ma' pemonkono pe tîwanîkonpa tepinkon pî' tera'masen tîrî tîpono'san pî', moropai mîikîrî o'ma' konekasa' yapurîtîpono'san pî'.

³ Moropai itakon ite'karon inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî kure'nan pîrana ka'. Tiwinarî tuna ena'pî pemonkon sa'mantasa' mînî eti'kansa' warantî mîn pe. Mîrîrî ye'nen tamî'nawîrî tuna kawonkon enenankon o'ma'kon e'tî'ka'pî.

⁴ Moropai iteseurînon ite'ka inseriya tenya' tîwe'sen kamo'pî iren ka' moropai tuna teepa'kasen ya'mî ya'. Mîrîrî ye'nen mîrîrîkon irenkon era'tî'pî mîn pe. ⁵ Moropai mîikîrî imaimu yawîrî tuna e'to' inserî eseurîma eta'pîuya. Ta'pîiya see warantî:

—Yairon pu'kuru amîrî,

ikupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen,
e'taruma'tînto' kupîya ye'nen.

Morî pu'kuru see amîrî, imakui'pî ton pîn.

Ipatîkaron tîlko'mansen,

pena aako'mamî'pî

moropai sîrîrîpe aako'mamî ko'mannîpî ipatîkarî.

⁶ Inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' tî'ka'pî.

Moropai penaronkon imaimu ekareme'nenan

profetayamî' nurî'tî minî kamo'pî to'ya.

Mîrîrî wenai inkamoro e'taruma'tî,

mîn pe to' wuku wanî.

Mîrîrî enî'to'pe to'ya iku'sa'ya,

maasa pra mîrîrî yu'se inkamoro e'sa' ye'nen.

⁷ Moropai inî'rî mai eta'pîuya. Tîise mîrîrî wanî'pî

Paapa yapurî to'ya to' nîpo'tî yaponse' winîpai

tui'sen wanî'pî. Ta'pîya:

—Paapa, anna yepotorî,

meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon.

Innape pu'kuru ayeseru man

î' kupîuya ta'pîya yawîrî ikupîya ye'nen.

Yairî pu'kuru nai, Paapa

—ta'pîya.

⁸ Moropai to' saakîrîrîno inserîya tenya' tîwe'sen

kamo'pî wei ya'. Mîrîrî ye'nen pemonkonyamî'

yeki'kato'peiya ikupî'pîya a'ne' pe awe'to'pe apo'

pe. ⁹ Mîrîrîya inkamoro pemonkonyamî' yeki'ka'pî

apo'ya. Moropai inkamoro ekore'ma'pî Paapa

winîkîi. Imakui'pî pe to' eseurîma'pî Paapa pî',

mîrîrî e'taruma'tînto' esa' pe tîwe'sen pî'. Tîise

imakui'pî pe tîwe'to'kon rumaka to'ya pra to'

wanî'pî. Ipîkku pe Paapa e'to' pî' yapurî to'ya pra

to' wanî'pî tiwin kin.

10 Moropai to' mia'taikinon inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî o'ma' yaponse' pona. Mîrîrî ye'nen ipemonkonoyamî' pata'se' ena'pî ewaron pe. Mîrîrî yai inkamoroya tînukon ye'kapîtî'pî mararî pra ne'ne' pe epu'tî tîuya'nîkon wenai. 11 Mîrîrî wenai imakui'pî pe Paapa, ka' pon winîkî inkamoro pemonkonyamî' wanî'pî, ne'ne' pe tîwanîkon wenai moropai erekî' pe tîwanîkon wenai. Tîise tîwî imakui'pî kupî pî' tîiko'mamîkon tîrumakai, Paapa yapurî to'ya pra to' wanî'pî.

12 Mîrîrî tîpo to' tiwin mia' pona'no inserîya tenya tîwe'sen kamo'pî kure'nan iren Eufrates ka. Mîrîrî ye'nen iren kure'nan apa'pî, awa'muna'pî. Ipikkukon pata esanon tui'sanon wei epa'ka winîpai ye'marî ton pe aapa'pî. 13 Mîrîrîya imakui'san yekaton eseurîwî'ne awanî nurakon pîretîku warainonkon era'ma'pîuya. Inkamoro iipî'pî dragão mata winîpai, moropai o'ma' mata winîpai, moropai seru'ye' profeta mata winîpai to' iipî'pî. 14 Inkamoro wanî'pî Makui poitîrîtonon yekaton pe, manni' anî' nîkupî eserîkan pepîn ku'nenan pe. Inkamoro eseurîwî'nankon yekaton awanî wîtî pe man tamî'nawîrî pata poro, pata esanon kaisarî. Inkamoroya tamî'nawîronkon muurukuntî teepîkonpa, tiwinano'pî kure'nan wei yai, Paapa, meruntî pu'kuru tamî'nawîron yentainon weiyu yainon tonpe.

15 —Maasa etatî —ta'pîiya. —Uuipî pe wai ama'ye' iipî warantî. Mîrîrî yai morî pu'kuru manni'kan enpen tîwe'sanon ekoneka'san, tîponkon yapisîtîponkon wanî. Maasa pra inkamoro asarî pepîn ipon pra. Moropai to' eppepî pepîn

tamî'nawîronkon rawîrî —ta'pîiya.

¹⁶ Mîrîrî tîpo inkamoro eseurîwî'nankon yekaton wannîya inkamoro ipîkkukon pata esanon muurukuntî to' pata'se' ya'. Itese' hebraico pe Armagedom kai'ma tesa'sen ya'.

¹⁷ Moropai to' ataretî'kato' tiwinano'pî inserîya tenya' tîwe'sen kamo'pî kawîne pata po. Mîrîrî yai meruntî mai eseta'pî ereutanto' epîremanto' yewî' ta tîwe'sen winîpai. Ta'pîiya: —Tamî'nawîron e'ku'sa' man —kai'ma. ¹⁸ Mîrîrî yai sisiupan wanî'pî. Mararî pra teesetasen wanî'pî moropai wara'napi wanî'pî. Moropai kure'nan pata eserentîkî'mato' wanî'pî. Î' pensa pena Paapaya warayo' ton koneka yai, e'kupî'pî pepîn. Mîrîrî wanî'pî tiaronkon e'taruma'tînto'kon yentai pu'kuru awanî'pî. ¹⁹ Mîrîrîya kure'nan cidade rataikapîtî'pî eseurîwî'ne ne kaisarî. Moropai tamî'nawîron pata cidadekon kaisaron yaretî'ka'pî. Mîrîrî yai Paapa enpenata'pî kure'nan Babilônia itese' pî'. Moropai teekore'mato' yense' intapîkîrî tannî'se tîrî'pîiya, mîrîrîya kure'ne to' taruma'tîto'pe kai'ma. ²⁰ Mîrîrî yai tamî'nawîron iwono pe tîwe'sanon esenomî'pî, eesera'ma pra eena'pî. Moropai tamî'nawîron wî'kon esenomî'pî, eesera'ma pra eena'pî. ²¹ Mîrîrî yai kono' rena'pî kure'nan inonkon pe tî'kon kaisarî awe'soroka'pî pemonkonyamî' pona. Mîrîrî tî'kon yamai'natî wanî'pî 50 quilos kaisarî. Mîrîrî wenai pemonkonyamî' ekore'ma'pî Paapa winîkîi. Moropai to' eseurîma'pî imakui'pî pe, ipî' kono'ya tîtaruma'tîkon wenai, maasa pra kure'ne e'taruma'tînto' wanî ye'nen.

17

Se' Tapairon Wîri'

¹ Mîrîrî tîpo asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nîkon yonpa pata ponkon e'taruma'tîto' yense' itenya' tîwe'sen mîikîrî iipî'pî uupia upî' kai. —Asi'kî uupia, î' kai'ma mîserî wîri' se' tapairon e'taruma'tîto' ekareme'to'peuya. Manni' kure'nan cidade tu'kan irenkon ena po ikonekasa' pe wîri' wanî. ² Mîikîrî yarakkîrî pata esanonkon esanon reiyamî'ya imakui'pî kupî'pî, ipî' tîwanîkon ke. Moropai sîrîrî pata po tîko'mansenon pemonkonyamî' etînsa' wanî'pî imakui'pî se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî tîwanîkon ke.

³ Moropai Morî Yekaton Wannî wanî'pî uyarakkîrî uyesa' pe. Moropai inserîya uyari'pî keren pona. Miarî wîri' ereutasa' era'ma'pîuya o'ma' suuyu pe tîwe'sen pona. Mîikîrî pî' awe'menukasa' wanî'pî Paapa ese'kon maasa pra imakui'pî pe Paapa pe mîikîrî e'kupî'pî. Moropai mîikîrî o'ma' pu'pai wanî'pî asakî'ne mia' pona tîmo'tai kaisari. Moropai iretî wanî'pî mia' tamî'nawîrî kaisari. ⁴ Mîikîrî îpo tîwe'sen wîri' epontîsa' wanî'pî suuyu tîpon ya'. Mîrîrî ipon poro yari'ku'tasa' pe wanî'pî ourokon ke. moropai morîkon pu'kuru epe'ke'kon tî'kon ke, moropai pérolakon ke. Mîikîrîya tenya' yanunsa' wanî'pî tu'kan î' kon nurakon yense' intapîkîrî tannî'se. Mîrîrî wanî'pî inkupî'pî imakui'pî yense' pe, se' tapairî warayo'kon yarakkîrî awanî'pî yense' pe. ⁵ Mîikîrî yepin pî' awe'menukasa' wanî'pî, anî' nepu'tî pepîn ekareme'nen.

BABILÔNIA WANÎ KURE'NE IPÎKKU PE.

MÎSERÎ WANÎ TAMÎ'NAWÎRONKON SE'
TAPAIRONKON WÎRI'SANYAMÎ' YANKON
PE.

MOROPAI TAMÎ'NAWÎRON IMAKUI'PÎ SÎRÎRÎ PATA
PO TÎWE'SEN YENTAI

IMAKUI'PÎ PE AWANÎ.

⁶ Mîrîrî yai mîikîrî wîri' etînsa' era'ma'pîuya, Paapa pemonkonoyamî' mînî pî'. Manni'kan yairî pu'kuru Jesus yapurî to'ya wenai, to' nîti'ka'san mînî pî' eetînsa'.

Mîikîrî era'mauya pe mararî pra esi'nîpî'pî ipî'.

⁷ Moropai inserîya uyekaranmapo'pî. Ta'pîiya: —Î' wani' awanî ye'nen eesi'nî'sa' mîrîrî? Apî' ekaremekîuya î' taato'pe mîrîrî anî' nepu'tî pepîn wîri' yekare wanî. Moropai o'ma' yekare wanî. Wîri' ereutasa' manni' ipona, asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non ipu'pai, moropai mia' tamî'nawîron iretîkon. ⁸ Manni' o'ma' era'maya manni' enen mîikîrî wanî'pî. Tarîpai enen pra man. Mîikîrî epa'ka kupî sîrîrî kure'nan itu'nakan yapai. Moropai aatîpamî kupî sîrîrî. Moropai sîrîrî pata po tîko'mansenon pemonkonyamî' Paapaya pata koneka'pî pata pai to' ese'kon imenukasa'kon pepînkon ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî po, inkamoro esi'nîpî kupî sîrîrî o'ma' era'ma tîuya'nîkon ya pî'. Mîikîrî wanî'pî enen, tîise mîikîrî man enen pra. Tîise eesenpo kupî sîrîrî inî'rî.

⁹ Sîrîrî epu'tîto'pe mararî pra epu'nen pe e'nî e'pai awanî. Mîrîrî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non ipu'pai wanî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non wî'kon pe ipona wîri' ereutasa' manni'. Moropai mîrîrîkon wanî nîrî asakî'ne mia' pona tîmo'tai'nonkon ipîkkukon pata esanon, reiyamî' pe. ¹⁰ Mia'taikin

to' yonpayamî' sa'manta'pî. Tiwinan wanî pata esa' pe. Moropai tiaron esenpo pra man maasa. Tîise mîikîrî esenposa' ya, kure'ne aako'mamî pe pra man. Mararî neken aako'manto' wanî pe man. ¹¹ Moropai mîikîrî o'ma' enen esi'pî e'mai' pe, tîise mîikîrî man enen pra tarîpai, mîikîrî wanî mîrîrî o'ma'kon asakî'ne mia' pon tîimo'tai'nîkon yonpa pe, to' eseurîwî'ne mia' pona tîimo'tainorî pe. Mîikîrî sa'manta kupî sîrîrî, aako'mamî pepîn.

¹² Manni' o'ma' mia' tamî'nawîron iretî anera'ma'pî wanî mia' tamî'nawîronkon reiyamî' pe, maasa pata esanon pe esi'san pe pra. Tîise inkamoroya meruntî yapisî kupî sîrîrî, meruntî ke sîrîrî pata esa' pe tîwanîkonpa mîikîrî o'ma' yarakkîrî. Tîise kure'ne to' ko'mamî pepîn. Mararî neken to' ko'mamî. ¹³ Tamî'nawîrî insamoro reiyamî' eseta pe man. Inkamoroya meruntî tîrî pe man o'ma' pia, pemonkonyamî' esa' pe awe'to'pe. ¹⁴ Inkamoro eseya'nama pe man carneiro yarakkîrî, tîise to' yentai awanî pe man. Maasa pra tamî'nawîronkon ipîkkukon yentai tîwanî ye'nen, to' yepotorî pe tîwanî ye'nen, pemonkonyamî' esanon esa' pe tîwanî ye'nen. Tamî'nawîronkon tapurînenan tîmenka'san pokonpe si'ma to' yentai eena pe man.

¹⁵ Moropai inî'rî inserîya ta'pî upî': —Manni' tunakon anera'ma'pî o'non pata se' tapairon wîri' ereutasa' manni', inkamoro wanî arinîkon pemonkonyamî' pe. Tu'kankon pata ponkon, tamî'nawîron si'ta mai ku'nenan arinîkon pemonkonyamî' tepu'se pra to' wanî. ¹⁶ Moropai o'ma' retî anera'ma'pî moropai o'ma'ya mîikîrî se' tapairon wîri' pokonoma pe man. Tamî'nawîrî

itesa' awe'to' mo'ka to'ya kupî sîrîrî. Moropai î' ton pra inîmîkî to'ya ipon pra. Moropai yanî to'ya, apo' ke itîpanîpî to'ya pe man. ¹⁷ Maasa pra Paapaya inkamoro esenumenkato' ton tîrî'pî mîrîrî ku'to'pe to'ya. Mîrîrî ye'nen to' esenumenka'pî o'ma' pia meruntî tîrî tîuya'nîkon pî', pemonkonyamî' esa' pe awe'to'pe. Moropai mîîkîrî ko'mamî pe man, itu'se Paapa e'to' pîkîrî, î' pensa î' ta'pî Paapaya e'kupî pîkîrî. ¹⁸ Mîîkîrî wîri' anera'ma'pî wanî kure'nan cidade pe. Tamî'nawîronkon pata esanon ipîkkukon reiyamî' esa' pe awanî —ta'pîiya.

18

Babilônia Cidaderî Ataretî'ka

¹ Moropai mîrîrî tîpo tiaron inserî autî era'ma'pîuya ka' poi. Mîîkîrî wanî'pî meruntî ke pu'kuru. Moropai mîîkîrî ya'karuya tamî'nawîron ya'karu'ma'pî tamî'nawîrî. ² Moropai mîîkîrî entaimepîtî'pî meruntî ke pu'kuru.

—Kure'nan Babilônia itese' ataretî'ka pe man!

Tarîpai Makui poitîrîtonon ko'manto'pe eena pe man.

Moropai imakui'pî yekatonyamî' nurakon ko'mamî moro.

Tamî'nawîronkon toronyamî' nurakon itarumai'san ko'mamî miarî.

³ Maasa pra mîîkîrîya tamî'nawîronkon pemonkonyamî' wo'papîtî'pî, tîpia tîwe'sen tenî'sen ke.

Moropai tamî'nawîronkon ipîkkukon pata esanon, reiyamî'ya imakui'pî kupî'pî yarakkîrî.

Se' tapairî wîri'sanyamî' yarakkîrî to' wanî'pî.

Moropai manni'kan warayo'kon

yemanne ke'kon tîwe'repasonon ena'pî ipîkku pe,
 maasa pra tu'kankon wanî'pî imakui'pî iteseru
 yu'se
 —ta'pîiya.

⁴ Mîrîrîya tiaron mai eta'pîuya ka' poi. Ta'pîiya:
 Epa'katî upemonkonoyamî'.
 Imakui'pî tînkupî'pîkon wenai
 tîwe'taruma'tîsanon kore'tapai
 epa'katî sîrîrî cidade poi.
 To' pokonpe awe'taruma'tî namai epa'katî.

⁵ Maasa pra kure'ne imakui'pî ku'sa' to'ya man
 Paapa winîkîi.

Mîrîrî pî' Paapa enpenatan pî' man,
 tîwanmîra iku'sai'ya pra.

⁶ Mîrîrî ye'nen mîîkîrî ese'ma e'pai man
 inkupî'pî yepe'pî pe.

Tîise ye'ma e'pai awanî e'mai' pe inkupî'pî kaisarî
 pra

tîise itentai asakî'ne ite'ka.

Moropai mîrîrî itenya' manni' yannîpî e'pai awanî
 mai' ke,

awe'taruma'tîto'pe mararî pra,
 tiaronkon taruma'tî tîuya yentai.

⁷ Mîîkîrî e'taruma'tî moropai esewankono'ma
 e'pai awanî

e'mai' pe aatausinpa'pî moropai aatapurî'pî
 warantî.

Maasa pra mîi pe eeseurîmapîtî'pî tîwarîrî:

—Uurî wanî sîrîrî ipîkkupa' rainha warantî
 ereutasa' sîrîrî.

Moropai taapîtî'pîiya: —Uurî wanî pepîn inyo
 isa'manta'pî pe.

E'taruma'tî pepîn tiwin kin

tîise tîwanmîra uuko'mamî
—taapîtî'pîiya, aatapuri ye'ka pe.

⁸ Mîrîrî ye'nen tiwin wei tîise
kure'nan pata ponkon e'taruma'tîto' erepamî pe
man.

Moropai kure'nan iwan erepamî,
moropai esewankono'manto' erepamî,
moropai sa'mantanto' erepamî,
inîmîkîiya pra tîise.

Moropai mîikîrî yarannîpî apo'ya pe man.
Maasa pra mîikîrî yenumî Uyepotorîkon Paapaya,
meruntî ke pu'kuru tîwanî ye'nen
ta'pî mai ka' poinonya.

⁹ Moropai inkamoro ipîkkukon pata esanon
reiyamî' yarakkîrî imakui'pî kupîtîponkon, mo-
ropai iwenai Paapa piapai atarima'san tiaron ya-
purîkonpa, inkamoro entaimepîtî pe man mararî
pra. Moropai to' karau pe man, apo' awit-
tasa'ya mîikîrî arannîpî'pî era'ma tîuya'nîkon pî'.

¹⁰ Inkamoro ko'mamî pe man aminke iipiapai,
maasa pra mîikîrî e'taruma'tîto' nama tîuya'nîkon
ye'nen. Moropai taa to'ya:

—Ane! Ekenne, amîrî wanî ipîkku pe pu'kuru.
Meruntî ke tîwe'sen pe Babilônia cidaderî wanî
teuren.

Tîise tiwin hora kaisari
ataruma'tîto' ton erepansa' sîrîrî tiwinari
—taa to'ya.

¹¹ Moropai ipîkkukon yemanne ke'kon sîrîrî
pata ponkon nîrî entaimepîtî pe man. To'
esewankono'ma mîrîrî wenai. Maasa pra inî'rî
anî'ya to' yemanne, to' e'repato', yenna eserîke
pra awanî ye'nen. ¹² Anî'ya to' ourorî, moropai
to' pratarî, moropai tî' epe'ke'kon pu'kuru,

moropai pérolas yenna pra awanî ye'nen, to' esewankono'ma pe man. Moropai anî'ya to' kamisarîkon morîkon pu'kuru, kamisa suuyukon, moropai kamisa seeta rekkarukon, moropai kamisa ere'sinkon, moropai to' e'repato'kon yeikon morîkon moropai ikonekapî'sa'kon epe'ke'kon pu'kuru yeikon, moropai bronze moropai sa'man ferro, moropai tu'kan yenna to'ya pra awanî ye'nen to' esewankono'ma.

¹³ Moropai canela kuya'wari poro to' nîtrî, moropai yo' wanî wosi, moropai to' nîpo'tî a'pusin, moropai mirra, moropai kara'kon moropai to' wukukon tenî'senkon, moropai kaiwan î' rî puuto'kon, moropai trigo kutupan, moropai trigo yena'pî, moropai to' yekînon paakayamî', moropai carneiroyamî', moropai kawareyamî', moropai to' tararanikon, moropai to' poitîrîtonon, moropai tiwin kin pemonkon ke to' e'repato' yenna to'ya pra to' wanî ye'nen, to' esewankono'ma.

¹⁴ Mîrîrî pî' inkamoro yemanne ke'konya ta'pî mîrîrî ipîkku cidade pî': —Tamî'nawîrî itu'se awanî'pî manni' morîkon itu'se eeseka'nunka'pî, mîrîrî ataretî'kasa' man. Moropai tamî'nawîrî ipîkku pe awe'to' ataretî'kasa' man, ipatîkarî inî'rî eporîya pata pe pra. Tamî'nawîron ourokon yennapî'tî'pîya tarîpai inî'rî eporîya pe pra nai.

¹⁵ Moropai inkamoro mîrîrî cidade po si'ma ipîkku pe ena'san, inkamoro ko'mamî pe man aminke mîîkîrî e'taruma'tîto' pî', eranne' pe tîwanîkon ye'nen. Inkamoro entaimepî'tî pe man moropai to' esewankono'ma mararî pra ipî'. ¹⁶ Inkamoroya taa:

—Ane, ekenne amîrî wani'pî
 kure'nan cidade pe ipîkku pe pu'kuru.
 Morîkon kamisa ke epontî'pî pe epe'ke'kon ya'.
 Moropai kamisa suuyukon ya'
 moropai kamisa epe'ke ere'sinkon ya' epontî'pî pe.
 Moropai morî pe pu'kuru aatari'ku'tî'pî
 ourokon tî'kon epe'ke ke.

Moropai pérolakon ke aatari'ku'tî'pî.

¹⁷ Teuren tîise tiwin hora wani' tanne,
 tamî'nawîrî ipîkku pe awe'to' ataretî'kasa' man
 —taa to'ya pe man.

Moropai tamî'nawîronkon apo'yen ya'
 teesenyaka'masanon esanonyamî' moropai
 tamî'nawîronkon apo'yen ya' tuutîsanon, tuna po
 teesenyaka'masanon, inkamoro wani'pî aminke
 ipî' era'mapî'se. ¹⁸ Mîrîrî cidade awittasa' ure'sin
 era'ma tûya'nîkon yai, inkamoro entaimepî'tî'pî.

—Î' pensa sîrîrî ye'ka cidade kaisaron era'masa'
 pra man —kai'ma to' entaimepî'tî'pî. ¹⁹ Moropai
 inkamoroya kutupan yenunpî'tî'pî tîpu'paikon
 pona teesewankono'makon ye'nen. Inkamoro
 entaimepî'tî'pî mararî pra moropai to' karawa'pî.

—Ane, ekenne amîrî kure'nan cidade
 o'non pata ipîkku pe pu'kuru anna ena pata'se'.

Anna ena'pî ipîkku pe apo'yen esa' pe,
 tamî'nawîrî kure'nan tuna po.

Teuren tîise tiwin hora wani' tanne,
 aataretî'kasa' man tamî'nawîrî.

Inî'rî eesera'ma pepîn

—taapî'tî'pî to'ya.

²⁰ Tîise taatausinpai pu'kuru e'tî
 pemonkonyamî' ka' ponkon,
 sîrîrî cidade imakui'pî pata'se' ataretî'ka ye'nen.

Taatausinpai pu'kuru e'tî,
 Paapa pemonkonoyamî' inaipontî'san
 moropai manni'kan imaimu ekareme'nenan pro-
 fetayamî'.

Maasa pra Paapaya mîrîrî cidade ponkon
 yenunsa' sîrîrî tarîpai,
 awinîkîi'nîkon inkupî'pî wenai.

²¹ Mîrîrîya tiwin inserî meruntî pu'kuru
 e'mî'sa'ka'pî kure'nan tî' yarakkîrî tenya'. Moropai
 mîrîrî tî' yenumî'pîiya kure'nan tuna, pîrana ka.
 Moropai ta'pîiya:

—Sîrîrî warantî kure'nan Babilônia cidaderî
 yenumî to'ya kupî sîrîrî teekore'mai,
 inî'rî eesera'ma pe pra man.

²² Mîrîrî yai anî'ya te'nunpasen harpa
 ye'nunpanen eta pepîn.

Moropai tiaron te'nunpasen to' sinarî ye'nunpa
 eseta pepîn.

Moropai flauta to' ne'nunpa ye'nunpanen eta
 pepîn.

Moropai trombeta ye'nunpanen eta pepîn.

Moropai teesenyaka'masanon esera'ma pepîn
 inî'rî.

Moropai a' pî' teesenyaka'masanon eseta pe pra
 man.

²³ Moropai a'ka ton pra awanî pe man,
 a'kuma'tu lamparinha ton pra tiwin kin.

Moropai taatausinpai tîwe'marimasanon maimu es-
 eta pepîn kupî sîrîrî,

maasa pra tamî'nawîrî ataretî'kasa' man.

Maasa pra manni'kan yemanne ke'kon
 tîwe'repasanon

tamî'nawîronkon yentai esi'san,

inkamoroya tamî'nawîronkon sîrîrî pata ponkon
yenu'tî'pî

tetarumukon ke —ta'pî inserîya.

²⁴ Mîrîrî wenai manni' kure'nan Babilônia
e'taruma'tî'pî.

Maasa pra mîrîrî cidade po Paapa pemonkonoy-
amî' taruma'tî'pî to'ya ye'nen,

moropai manni'kan Paapa maimu
ekareme'nenan profetayamî' wî'pî to'ya
ye'nen,

Paapaya to' taruma'tî'pî.

19

¹ Moropai mîrîrî tîpo mai eta'pîuya meruntî
pu'kuru, tu'kankon ka' ponkon maimu warainon.
Ta'pî to'ya:

—Paapa yapurîtî,

iipia e'pîika'tînto' wanî ye'nen.

Iipia morî pe pu'kuru tîwanî wenai,

moropai meruntî ke pu'kuru tîwanî wenai

upîika'tîiya'nîkon.

² Paapa yapurîtî,

maasa pra î' ikupî tîuya taasai'ya manni' wanî

yairon pe pu'kuru, seru'ye' pe wanî pepîn.

Manni' se' tapairon wîri'

imakui'pî kupî pî' tûiko'mansen yenunsai'ya man.

Mîîkîrî wîri'ya tamî'nawîronkon pemonkonyamî'
kî'pa'pî,

imakui'pî tînkupî'pî wenai,

Paapa poitîrîtonon tî'kasai'ya wenai,

mîîkîrî yenunsai'ya man.

³ Moropai inî'rî inkamoro entaime'pî:

—Paapa yapurîti mararî pra, maasa pra mîikîrîya
mîrîrî kure'nan cidade arannîsa' ye'nen.

Mîrîrî ure'tîrî enuku ko'mannîpî ipatîkarî
esi'nîpî ton pe pra.

⁴ Mîrîrî yai inkamoro eseuwaraponkon 24
kaisaronkon ipîkkukon moropai manni'kan
asakîrîronkon enenankon ena'pî tese'mukon pona.
Moropai inkamoroya Paapa yapurî'pî. Manni',
taponse' po ereutasa' manni' pî' ta'pî to'ya:

—Amém, mîrîrî warantî Paapa yapurî e'pai man
—ta'pî to'ya.

Carneiro Yarakkîrî Eseponîto'

⁵ Mîrîrî tîpo ereutanto' winîpai tui'sen mai es-
eta'pî. Ta'pîiya:

—Uyepotorîkon Paapa yapurîti
tamî'nawîronkon ipoitîrîtonon. Tamî'nawîronkon pe-
monkonyamî' inamanenan
manni'kan ipîkkukon moropai
manni'kan mîipankon pepîn, Paapa yapurîti
—ta'pîiya.

⁶ Inî'rî teesetasen mai eta'pîuya arinîkon
pemonkonyamî' maimu warainon. Moropai
kure'nan tuna kumasa' etun warantî nîrî awanî'pî.
Moropai meruntî ke wara'napi e'tîrînkasa' warantî
nîrî awanî'pî. Ta'pîiya:

—Paapa yapurîti,
maasa pra Uyepotorîkon manni' Paapa meruntî
pu'kuru wanî
tamî'nawîronkon pata ponkon esa' pe awanî.

⁷ Mîrîrî ye'nen kure'ne taatausinpai e'nîpai'nîkon
man.

Moropai ipîkku pe pu'kuru Paapa e'to' pî' yapurîpai'nîkon man.

Maasa pra kure'nan atausinpan weiyu erepansa' man,

Carneiro e'marima weiyu erepansa' man.

Moropai mîikîrî yawasirî ekonekasa' man, yarakkîrî teeseporîpa.

⁸ Mîikîrîya tîpon ton yapi'sa' man

morî pu'kuru kamisa, inke' pu'kuru,

nura pe pra tîwe'sen teepontîpa kai'ma.

Mîrîrî kamisa morî pu'kuru ipon wanî, î' kai'ma morî pe pu'kuru yairî imakui'pî ton pra Paapa pemonkonoyamî' nîkupi'pî wanî ekareme'nen pe.

⁹ Moropai inserîya ta'pî upî': —Sîrîrî menukakî. “Taatausinpai manni'kan pemonkonyamî' wanî tawasirî yarakkîrî Carneiro e'marimato' festarî pî' etasa'kon wanî.” Moropai inî'rî inserîya ta'pî: —Sîrîrî Paapa maimu wanî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe —ta'pîiya.

¹⁰ Mîrîrî etauya pe, uyese'mu pona ena'pî yapurîto'peuya kai'ma. Tîise mîikîrîya ta'pî upî': —Kaane. Mîrîrî warantî uurî tapurî pra e'kî. Maasa pra uurî wanî awanîyakon pe. Moropai ayonpayamî' wanîyakon pe nîrî, manni'kan Jesus nekaremekî'pî yawîrî tîiko'mansenon. Paapa yapurîtî, maasa pra Jesus nekaremekî'pî yairon wanî manni' profetayamî' nekareme'kî'pî pe, tiaron pepîn.

Aimutun Kaware Po Tîwe'sen

¹¹ Mîrîrî pe rî ka' esettapurukasa' era'ma'pîuya. Moropai kaware aimutun esenpo'pî tiwin. Mîikîrî kaware po tîwe'sen esatî'pî to'ya î' ta'pî tîuya yawîrî

tîwe'sen, moropai yairon pu'kuru kai'ma. Mîrîrî ye'nen yairî mîikîrîya pemonkonyamî' watî, moropai to' winîkîi yairî eeseya'nama. ¹² Mîikîrî yenu wanî'pî apo' awittasa' warantî. Moropai mîikîrî pu'pai po tu'kan aro' wanî'pî, rei pe. Moropai mîikîrî pî' ese' wanî, e'menukasa' wanî'pî anî' nepu'tî pepîn. Tîise mîikîrîya neken epu'tî'pî tîiwarîrî. ¹³ Mîikîrî ya'san wanî'pî mîn ka' yamannî'sa' pe. Mîikîrî ese' wanî Paapa maimu pe. ¹⁴ Mîikîrî pokonpe arinîkon surarayamî' warainonkon iipî'pî ka' poi aimutunkon kawareyamî' po. Moropai inkamoro epontîsa' wanî'pî aimutun kamisa, morî pu'kuru nura pe pra tîwe'sen ya'. ¹⁵ Mîikîrî mata yapai kure'nan kasupara warainon se' yataimîrî ipokasa' epa'kapî'tî'pî. Mîrîrî ke tu'ke pata ponkon yarakkîrî eeseya'namato'pe. Mîikîrî ena tamî'nawîronkon esa' pe.

Kusan yei warainon sa'man ferro ke to' ko'mannîpiya. Sl 2.9

Moropai mîikîrîya to' yeki'tîpapî'tî, itense' ya' uva yeki'tîpa to'ya warantî. Mîikîrî Paapa tamî'nawîronkon yentainon ekore'mato' yense' ya' tîise. ¹⁶ Mîikîrî pon pî' moropai i'si pî' e'menukasa' wanî'pî. Taato' see warantî:

REI PU'KURU MÎIKÎRÎ,
TAMÎ'NAWÎRONKON REIYAMÎ' YENTAINON,
MOROPAI UYEPOTORÎKON PU'KURU MÎIKÎRÎ,
TAMÎ'NAWÎRONKON YEPOTORÎ WANNÎ
YENTAINON.

¹⁷ Moropai tiaron inserî era'ma'pîuya satippe wei ya'. Mîikîrî entaime'pî meruntî ke pu'kuru tamî'nawîronkon toronyamî' kawîne awainumî'san pî': —Asi'tî ka'ne' pe emurukuntî

kure'nan entamo'kanto', Paapa nîkoneka pî' awentamo'kakonpa. ¹⁸ Entamo'kai asi'ti insamoro ipîkkukon pata esanon reiyamî' pî', moropai ipîkkukon surarayamî' esanon, moropai surarayamî' pî', moropai to' yekînon kawareyamî' pî', moropai to' po esi'san pemonkonyamî' pî', moropai itesa' pînon pî'. Ipîkkukon pî', moropai manni'kan mûipankon pepîn pî', tamî'nawîronkon inkamoro pî' entamo'kai asi'ti —ta'pîiya.

¹⁹ Moropai o'ma' era'ma'pîuya. Moropai pata esanon reiyamî', moropai surarayamî', inkamoro emurukuntîsa' wanî'pî. Inkamoro eperesa' wanî'pî manni' kaware po tîwe'sen moropai isurarariyamî' yarakkîrî pokonpe teepîkonpa kai'ma. ²⁰ Tîise mûikîrî o'ma' yarakkamo'pî to'ya, mûikîrî seru'ye' profeta pokonpe tîise, manni' kure'nan esi'nî'nîto' ton kupîtîpon mûikîrî o'ma' ton pe. Moropai mîrîrî inkupî'pî wenai, o'ma' pemonkonoyamî' yenku'tî'pîiya, manni'kan tepinkon pî' o'ma' ese' yapisîtîponkon, o'ma' yapurîtîponkon. Mîrîrî ye'nen mûikîrî o'ma' moropai seru'ye' profeta yenumî'pî to'ya apo'ya', enen to' tîise, enxofre pokonpe to' aranto'pe.

²¹ Moropai mûikîrî surarariyamî' tî'ka'pî to'ya kasupara ke, manni' aimutun kaware po tîwe'sen mata yapai eepa'ka manni' ke. Moropai tamî'nawîronkon toronyamî'ya inkamoro yanî'pî mararî pra, itu'se tîwe'to'kon yentai, itu'se pra teenai.

20

Mil Kono' Kaisarî

1 Mîrîrî tîpo ka' poi inserî autî era'ma'pîuya kure'nan itu'nakan yarakkanto' chave yarakkîrî awanî'pî. Moropai sa'man karena amî'ne yarakkîrî awanî'pî. 2 Mîikîrîya o'ma' dragão yapisî'pî. Manni' penaro' îkîi pe esi'pî Makui, Satanás. Moropai mîikîrî yewa'tî'pîiya eseuwarapo mil kaisari kono' aako'manto'pe yewa'tisa' pe. 3 Moropai mîikîrî inserîya makui yenumî'pî kure'nan itu'nakan ya'. Mîrîrî itu'nakan mana'ta yettapurî'pîiya mîrîrî yarakkamo'pîiya tenyawon chave ke. Maasa pra inî'rî sîrîrî pata ponkon pemonkonyamî' yenku'tî pî' aako'mamî namai, mîrîrî mil kaisari kono' ataretî'ka pîkîrî. Mîrîrî warapon mil kaisaron kono' ataretî'kasa' yai inî'rî eeturumaka e'pai awanî, tîise mararî aako'manto'pe, kure'ne pra.

4 Moropai mîrîrî pe rî tiaronkon ereutanto'kon era'ma'pîuya. Mîrîrîkon pona ereuta'sanya meruntî pu'kuru yapisî'pî pemonkonyamî' yenumî. Moropai manni'kan innape Jesus ku'nenan isa'manta'san yekatono'pî era'ma'pîuya. Inkamoro pîmîrîkkîtî'pî to'ya Paapa maimu ekaremekî to'ya wenai. Manni'kan yairî esi'san o'ma' moropai mia' ke ikonekasa' yapurîtîponkon pepîn, moropai tepinkon pî' moropai tenyakon pî' o'ma' winîpainon eesera'ma ton yapisîtîponkon pepîn, inkamoro e'mî'sa'ka'pî enen. Moropai inkamoro ena'pî tamî'nawîronkon esa' pe Cristo yarakkîrî mil kono' kaisari. 5 (Tîise tiaronkon isa'manta'san ena pra awanî'pî enen maasa, mil kono' ataretî'ka pîkîrî to' ko'mamî'pî.) Mîrîrî wanî e'mai'non e'mî'sa'kanto' pe. 6 Morî pe

pu'kuru inkamoro wanî taatausinpai, e'mai'non e'mî'sa'kanto' yai to' e'mî'sa'ka ye'nen. Maasa pra inî'rî to' sa'manta pepîn sa'mantanto' yentai to' enasa' ye'nen. Inkamoro wanî pe man teepîremasanon Paapa moropai Cristo rawîrî teesenyaka'masanon. Moropai Cristo pokonpe si'ma inkamoroya pata ponkon ko'mannîpî mil kono' kaisari.

Makui Yentai Cristo Wanî

⁷ Moropai tamî'nawîrî mîrîrî mil kono' kaisari ataretî'kasa' tîpo, Makui eturumaka taatarakkanto' yapai. ⁸ Moropai mîikîrî wîtî pata poro tamî'nawîronkon pemonkonyamî' yenku'tîi tamî'nawîrî patakon kaisari. Mîrîrî kupîiya Gogue pata po moropai Magogue pata po. Mîikîrî Makuiya inkamoro pemonkonyamî' yannuku teepîkonpa. Mararî pra iku'ne'tî yentai to' wanî, tu'ke kasapan warantî. ⁹ Inkamoro e'paraipîka pata kaisari. Moropai inkamoroya Paapa pemonkonoyamî' ko'manto' woima'tî, manni' cidade Paapa nîsa'nama kure'ne. Tîise ka'ne' pe kure'nan apo' autî'pî ka' poinon. Moropai mîrîrîya inkamoro tî'ka'pî. ¹⁰ Mîrîrî yai mîikîrî makui, yenku'tîton yenumî'pî to'ya kure'nan apo' iku'pî pe tîwe'sen ka', enxofre yarakkîrî, o'non pata manni' o'ma' moropai ipoitîrî profeta seru'ye' yenunsa' to'ya manni' pata. Moropai miarî inkamoro ko'mamî tîmoronkon epu'tî'pî ipatîkarî aataretî'ka tonpe pra, wei kaisari moropai ewaron kaisari.

Tiwinano'pî Pe Paapaya Yenumîto'

11 Moropai inî'rî kure'nan ereutanto' aimutun era'ma'pîuya. Moropai ipona ereuta'pî era'ma'pîuya nîrî. Moropai pata teesera'masen ataretî'ka'pî moropai ka' ataretî'ka'pî nîrî. Inî'rî eesera'ma pra eena'pî, aatîpamî'pî ye'nen. 12 Moropai isa'manta'san nîrî era'ma'pîuya. Manni'kan ipîkkukon moropai ipîkkukon pepîn, manni'kan ereutanto' rawîrî satippe esi'san era'ma'pîuya. Moropai kaaretakon yarakkanmoka'pî to'ya moropai tiaron kaareta yarakkanmoka'pî to'ya nîrî, mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî. Mîrîrîya inkamoro isa'manta'san yenumî'pî to'ya î' to' nîkupî'pî wenairî. Î' kai'ma kaareta pona awe'menukasa' manni' yawîrî ikupî to'ya. 13 Moropai tuna ka isa'manta'san yekatono'pî e'mî'sa'ka'pî. Moropai tamî'nawîronkon isa'manta'san pata'se' yawonkon e'mî'sa'ka'pî. Moropai to' nîkupî'pî wenai to' yenumî'pî Paapaya. 14 Mîrîrî ye'nen inkamoro isa'manta'san yenumî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'. (Mîrîrî iku'pî pe tîwe'sen apo' wanî itakon ite'ka pe sa'mantanto', maasa pra aminke Paapa pî' e'taruma'tîn ipatîkarî.) 15 Mîrîrî ye'nen anî' itese' ton pra tîwe'sen mîrîrî ipatîkarî enen ko'mannîto' kaareta po, mîîkîrî yenumî'pî to'ya iku'pî pe tîwe'sen apo' ya'.

21

Amenan Ka' Moropai Pata

1 Moropai amenan ka' moropai amenan pata era'ma'pîuya. E'mai'non ka' moropai e'mai'non pata esera'ma pra eena'pî. Moropai kure'nan

tuna pîrana esenomî'pî inî'rî eesera'ma pra.
 2 Moropai morî pu'kuru Jerusalém cidaderî amenan era'ma'pîuya. Mîrîrî autî'pî ka' poi. Paapa piapai aaipî'pî, morî pe pu'kuru taatari'ku'tîi. Moropai teepontîi morî tîpon ya', manni' wîri' ekonekasa' tawasirî yarakkîrî teeseporîpa warantî awanî'pî. 3 Moropai mai eta'pîuya meruntî ke pu'kuru. Mîrîrî wanî'pî ereutanto' winîpai tui'sen pe. Moropai ta'pîiya: —Tarîpai Paapa ko'manto' man pemonkonyamî' yarakkîrî. Mîrîrî ye'nen to' pokonpe Paapa ko'mamî. Moropai inkamoro wanî ipemonkono pe. Mîrîrî ye'nen to' yarakkîrî pu'kuru Paapa wanî. Moropai inkamoro yepotorî pe Paapa wanî. 4 Mîikîrî Paapaya to' karawato' ya'mananîpî to' yenu parukon inî' to' karau namai. Tarî anî' sa'manta pepîn. Anî' esewankono'ma pepîn. Anî' karau pepîn inî'rî. Anî'rî ne'ne' moronka pepîn. Maasa pra pena î' kai'ma ko'mannîto', mîrîrî esuwa'ka'pî ye'nen —ta'pîiya.

5 Manni' ereutanto' pona ereuta'pîya ta'pî: —Tarîpai tamî'nawîron konekauya amenan pe. Moropai uyarakkîrî eeseurîma'pî. —Sîrîrî menukakî. Maasa pra sîrîrî mai wanî sîrîrî yairon pe pu'kuru tîwe'sen pe. Moropai innape tîkupî yu'se tîwe'sen pe.

6 Moropai eeseurîma ko'mannîpî'pî: —Tamî'nawîron ekonekasa' man aasîrî! Uurî wanî e'mai'non pe pu'kuru moropai tamî'nawîron ataretî'kato'pe. Eesippia'tîto'pe moropai ikî'pî pe wanî. Anî' wanî ya tuna aninnîpai mîikîrî pia tuna tîrîuya, inenîrî ton, tuna epe'mîn tîwarîrî teepa'kasen enen ko'mannîto' tînen. 7 Anî' e'sa' ya tamî'nawîron Paapa maimu yawîrî pra tîwanî

emapu'tînenan yentai, mîlkîrîya untîrî yapisî mîrîrî. Uurî wanî itepotorî pe moropai mîlkîrî wanî pe man unmu pe pu'kuru. ⁸ Tîise eranne'kon, moropai yenku'tîtonkon, moropai î' imakui'pî kupî pî' esenupa'san, moropai pemonkon wîitîponkon, moropai tiaron nura ku'nenan, moropai pia'san pe tîwanîkon wenai imakui'pî ku'nenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan, moropai tamî'nawîronkon seru'ye'kon, inkamoro ye'ka pata'se' wanî pe man mîrîrî kure'nana apo' iku'pî pe tîwe'sen moropai enxofre apo' yarakkîron. Mîrîrî wanî itakon ite'ka pe sa'mantanto'pe wanî. Miarî tîmoronkon epu'tî to'ya ipatîkarî awanî pe man —ta'pîiya.

Amenan Jerusalém

⁹ Moropai manni' inserî to' asakî'ne mia' pona tîmo'tai'non manni' e'taruma'tînto' yense' itenya' wanî manni' iipî'pî. Moropai ta'pîiya: —Asî'kî, mîserî Carneiro yawasirî, ino'pî ekareme'to'peuya apî'. ¹⁰ Mîrîrî ye'nen Morî Yekaton Wannîya uyarî'pî kawînan wî' pona. Moropai mîlkîrîya morî pu'kuru Jerusalém cidaderî ekaremekî'pî. Manni' ka' poi awautî unera'ma'pî Paapa piapai tui'sen ekaremekî'pîiya upî'. ¹¹ Mîrîrî wanî'pî inke' morî pe Paapa ya'karu wenai. Mîrîrî cidade wanî'pî sisiu pe aawittapî'pî isarawire tî' jaspe wanî warantî. Tu'ke aawittapî'pî manni' tî' cristal warantî awai'ne awanî'pî. ¹² Mîrîrî yuwa'to' wanî'pî kure'nana moropai kawînan. Moropai mîrîrî mana'takon wanî'pî asakî'ne pu' pona tîmo'tai kaisarî. Mîrîrî mana'takon konekanen inserîyamî' wanî'pî asakî'ne puu pona tîmo'tai

kaisari. Mîrîrî mana'takon kaisari asaki'ne puu pona tîmo'tai'nonkon Israel payani'san ese'kon e'menukasa' wani'pî. ¹³ Eseurîwî'ne'ne tiwin iratai tîse mana'takon wani'pî. Eseurîwî'ne wei epa'ka winî, moropai eseurîwî'ne kamai' winî, moropai eseurîwî'ne meruntî winî, moropai eseurîwî'ne wei ewomî winî awani'pî. ¹⁴ Mîrîrî cidade yuwa'to' konekasa' to'ya wani'pî asaki'ne pu' pona tîmo'tai'non tî'kon pona. Mîrîrî tî'kon pî' asaki'ne pu' pona tîmo'tai'nonkon Carneiro naipontî'san ese'kon e'menukasa' wani'pî.

¹⁵ Manni' inserî uyarakkîrî eseurîma'pî mîikîrî yena kusan yei siruru warainon ouro konekasa' wani'pî. Mîrîrî wani'pî mîrîrî cidade kî'pî ku'ne'tîto'pe. Moropai mana'takon nîrî. Moropai yuwa'to' ku'ne'tîto'pe awani'pî. ¹⁶ Mîrîrî cidade wani'pî se' kaisari itawenetî ikonekasa' pe. Mîrîrî kawînetî wani'pî itawenetî kaisari. Moropai mîikîrî inserîya tenya manni' ke cidade ku'ne'tî'pî. Mîrîrî kî'pî ikusano wani'pî eseubarapo 1.200 kilômetros kaisari ikusano. Moropai itawenetî moropai ikawînetî wani'pî se' kaisari e'sentai pra. ¹⁷ Moropai inserîya yuwa'to' ku'ne'tî'pî. Mîrîrîya itîrî'pî eseubarapo 74 metros kaisari itawenetî, pemonkonyamî'ya iku'ne'tî warantî inserîya iku'ne'tîsa' tanne. ¹⁸ Mîrîrî cidade yuwa'to' wani'pî tî' jaspe ke ikonekasa'. Moropai cidade pu'kuru yuwa'to' pepîn wani'pî teken ouro konekasa' pe. Awai'ne awani'pî pattîre warantî. ¹⁹ Moropai mîrîrî yuwa'to' yaponse' pe to' nîrîrî'pî tî'kon, yari'ku'tasa' to'ya wani'pî tu'ke si'ta morîkon tî'kon ke. E'mai'non tî' wani'pî jaspe pe.

Ite'ma'pî pokon tî' wanî'pî safira pe.

Iteseurînon wanî'pî tî' ágata pe.

Itasakîrîrîno wanî'pî tî' esmeralda pe.

²⁰ Mia'taikinon wanî'pî tî' sardônio pe.

Tiwin mia' pona'no wanî'pî tî' sárdio pe.

Asakî'ne mia' pona'no wanî'pî tî' crisólite pe.

Eseurîwî'ne mia' pona'no wanî'pî tî' berilo pe.

Itasakîrîrîno mia' pona tîmo'tai'non wanî'pî tî' topázio pe.

Mia'taikin mia' pona tîmo'tai'non wanî'pî tî' crisópraso pe.

Tiwin pu' pona tîmo'tai'non wanî'pî tî' jacinto pe.

Asakî'ne pu' pona tîmo'tai'non wanî'pî tî' ametista pe.

Tamî'nawîrî inke'kon mîrîrîkon tî' ke yari'ku'tasa' pe awanî'pî, suuyu pe, rora pe, tu'ke si'ta morîkon tî'kon ke. ²¹ Moropai mîrîrî mana'takon wanî'pî manni' tî' epe'ke'kon pu'kuru pérola pe awanî'pî. Mîrîrî ye'nen teken mîrîrî tî' ke ikonekasa' pe mîrîrî mana'ta wanî'pî. Tiwin pî' tîise tiwinan pérola ke ikonekasa' pe awanî'pî. Tîise cidade ta wanî'pî iporo asanîto' tekenan pu'kuru ouro konekasa' pe awai'ne, a'kare, pattîre warantî.

²² Miarî cidade po epîremanto' yewî' ton pra awanî'pî. Maasa pra Uyepotorîkon Paapa wanî moro, meruntî pu'kuru manni' tamî'nawîron yentainon. Moropai Carneiro nîrî wanî moro. To' ko'manto' wanî epîremanto'pe. ²³ Miarî cidade po wei yu'se wanî pepîn. Moropai kapoi yu'se wanî pepîn iweiyu'manen ton. Maasa pra Paapa ya'karuya iweiyu'masa' ko'mamî. Moropai Carneiro ya'karuya ya'karu'masa' ko'mamî ye'nen. ²⁴ Mîrîrî ye'nen tamî'nawîron pata

ponkon sîrîrî pata po tîlko'mansenon asarî iweiyu ta. Moropai manni'kan ipîkkukon pata esanon reiyamî'ya ipîkku pe tîwe'to'kon enepî mîrîrî yai. ²⁵ Mîrîrî cidade mana'ta ko'mamî ipatîkarî a'ta ke, aatarakkamo pepîn tiwin kin. Maasa pra miarî ewaron ton pra awanî. ²⁶ Mîrîrî yai tamî'nawîron pata ponkonya ipîkku pe tîwe'to'kon enepî cidade pona. ²⁷ Tîise miarî manni'kan imakui'san ewomî pepîn tiwin kin. Moropai manni'kan tîweppe'sanon ewomî pepîn. Moropai seru' pe tîwe'sanon ewomî pepîn. Tîise mîrîrî cidade pona manni'kan neken tese'kon e'menukasa' ipatîkarî enen ko'mannîto' kaaretarî po ewomî, inkamoro mîikîrî Carneiro pemonkono pe tîwe'sanon.

22

¹ Moropai inserîya enen ko'mannîto' tîinen, tuna iren yenpo'pî. Mîrîrî wanî'pî inke' pe moropai awai'ne awanî'pî tî' cristal warantî. Mîrîrî tuna wanî'pî Paapa yaponse' moropai Carneiro yaponse' piapai tui'sen pe. ² Moropai mîrîrî wanî'pî cidade arakkita pî' tuutîsen pe. Mîrîrî iren ratai po tîwe'sen yeikon wanî'pî se' yataimîrî. Mîrîrî wanî'pî enen ko'mannîto' tîinen pe. Moropai teepetasen pe awanî'pî tiwin kono' tîise asakî'ne pu' pona tîimo'tai kaisarî. Kapoi kaisarî teperu tîrîiya. Moropai mîrîrî yei yare wanî'pî tamî'nawîron pata ponkon pri'yawonkon pepîn tîmoronkon epu'nenan yepî'tînen pe awanî'pî. ³ Miarî cidade po Paapa nîtaruma'tî ton pra wanî, tîise tamî'nawîron wanî morî pe. Moropai Paapa yaponse' moropai Carneiro yaponse' wanî pe man miarî. Moropai ipemonkonoyamî', yapurînenanya

yapurî miarî. ⁴ Inkamoroya Paapa yenpata era'ma ko'mannîpî miarî. Moropai mîîkîrî ese' e'menukasa' wanî inkamoro yapurînenan yepin pî'. ⁵ Miarî ewaron ton pra awanî pe man. A'ka pe pu'kuru, mîrîrî ye'nen uweiyukon ton lamparinha yawittanîpî yu'se e'nî pepîn. Moropai wei ya'karu yu'se e'nî pepîn. Maasa pra inkamoro ya'karu pe pu'kuru Paapa wanî. Inkamoro ko'mamî ipatîkarî miarî. Inkamoro ko'mamî ipîkku pe, rei pe ipatîkarî.

Jesus Enna'poto' Sîrîrî Non Pona

⁶ Mîrîrî ye'nen inserîya ta'pî upî': —Sîrîrî mai wanî sîrîrî yairî pu'kuru tîwe'sen pe. Moropai innape pu'kuru ikupî yu'se wanî. Mîîkîrî Uyepotorî Paapaya tekaton tîrî'pî manni'kan tîmaimu ekareme'nenan profetayamî' pia. Mîrîrî warantî inserî yarima'pîiya tapurînenan pia, manni' awe'kupî kupî manni' ekareme'to'peiya —ta'pî inserîya.

⁷ Jesusya ta'pî: —Maasa etakî. Ka'ne' pe uupî kupî sîrîrî. Mîrîrî ye'nen morî tîrîuya pe wai, manni'kan innape iku'nenan pia. Innape awe'kupî kupî manni' ku'nenan pia, manni' kaareta pona e'menuka'pî ku'nenan wanî — ta'pîiya.

⁸ Mîrîrî eta'pî uurî Joãoya. Moropai tamî'nawîrî mîrîrîkon era'ma'pîuya. Mîrîrî eta'pî ataretî'ka pe moropai era'ma'uya pe, uyese'mu pona ena'pî inserî rawîrî, yapurîto'peuya kai'ma, tamî'nawîron yenposai'ya ye'nen. ⁹ Tîise ta'pîiya upî': — Mîrîrî warantî uurî tapurîi pra e'kî. Maasa pra awanîyakon uurî. Moropai ayonpayamî'

manni'kan profetayamî' waniyakon uuri. Moropai tamî'nawîronkon manni'kan innape yairi kaareta pona e'menuka'pî ku'nenan waniyakon uuri. Tîise Paapa neken yapurîkî.

10 Moropai inseri eseurîma ko'mannîpî: — Mîrîrî kaareta anmenuka'pî konekaya kai'ma kîsi. Tîise ayonpayamî'ya erenka e'pai man. Maasa pra î' e'kupî kupî sîrîrî taasai'ya manni' mîrîrî e'ku'to' eseporî pe man aminke pra awe'ku'to'pe.

11 Tamî'nawîron ataretî'kato' weiyu erepansa' ye'nen, anî'ya imakui'pî kupî ya, mîikîrîya rî imakui'pî kupî ko'mannîpî mîrîrî. Moropai anî' wanî ya nura pe, mîikîrî rî ko'mamî mîrîrî nura pe. Tîise anî' wanî ya morî ku'nen pe, mîikîrîya morî kupî ko'mannîpî mîrîrî. Anî' wanî ya morî pe yairon pe pu'kuru, imakui'pî ton pra, mîikîrî ko'mamî e'pai wanî mîrîrî warantî —ta'pî inserîya.

12 Jesusya ta'pî: —Maasa etatî. Ka'ne' pe uui'pî kupî sîrîrî. Uui'pî yai manni'kan î' to' nîkupî'pî wenairî, to' pia untîrî enepîuya uyarakkîrî, to' kaisarî itîto'peuya. 13 Uurî wanî e'mai' pe tîwe'sen pe. Moropai aataretî'kato'pe wanî. Tamî'nawîron ye'mai'norî moropai tamî'nawîron ataretî'kato' moropai eesippia'tîto' moropai ikî'pî uuri.

14 Morî pe pu'kuru manni'kan tîponkon ronananan wanî. Tîponkon ronasa' to'ya warantî, imakui'pî to' nîkupî'pî eemo'kasa', Cristo mînî wenai. Mîrîrî ye'nen inkamoroya ipatîkarî enen ko'mannîto' tînen yei yeperu enapî î' wani' pra. Moropai î' wani' pra inkamoro ewomî mîrîrî cidade mana'ta yai. 15 Tîise manni'kan imakui'pî kupî pî' tîiko'mansenon

arinmaraka warainokon pia'sanyamî', moropai pemonkonyamî' yetarumu'tînenan, moropai tu'ke nura ku'nenan, moropai pemonkon wînenan, moropai mia' ke ikonekasa' yapurînenan, moropai seru'ye'kon seru'ye' pe tiaronkon yenku'tînenan teeseurîmato'kon ke moropai tînkupîkon ke, inkamoro ye'ka wanî poro po. To' ewomî pepîn tiwin kin —ta'pîiya.

16 Jesusya ta'pî: —Uupiawon pu'kuru inserî yarima pî' wai, sîrîrî yekare ekareme'se attîto'pe amîrî'nîkon pî' soosikon kaisari. Uurî wanî Davi nurî'tî parî'pî pe. Uurî wanî manni' kaiwano' erenmapîyakan warantî —ta'pîiya.

17 Mîrîrî pî' Morî Yekaton Wannîya moropai Carneiro yawasirîya taa: —Asi'kî see! Moropai manni'kan etanenanya nîrî taa: —Asi'kî see! Manni' tuna aninnîpainon wanî ya, asi'kî. Moropai anî' wanî ya tuna epe'mîn aninnîpai, enî'tane'kî mîrîrî tuna ipatîkarî enen ko'mannîto' tînen.

Sîrîrî Eseurîmato' Yaretî'kauya

18 Sîrîrî yairon pu'kuru pî' uurî João eseurîma sîrîrî. Î' kai'ma awe'kupî ton pî' kaareta eseurîma etanenana pî' ekaremekîuya. Anî' wanî ya mîrîrî esekaremekî'pî yepannî'pî'nen pe, mîikîrî taruma'tîto' tîuya yakî'nîpî Paapaya sîrîrî pona e'menuka'pî e'taruma'tînto' ke. 19 Moropai anî'ya sîrîrî kaareta pona e'menuka'pî yonpa mo'ka ya, aasîrî awe'menukasa' tanne, Paapaya mîikîrî mo'ka, mîrîrî yei ipatîkarî enen ko'mannîto' yeperu enapîiya namai. Moropai mîikîrî mo'kaiya morî pu'kuru cidade po aako'mamî namai, manni'

kaaretaya imîrî pe tîwe'sen ekareme'sa', manni' mo'kaiya.

²⁰ Manni' tamî'nawîron ekaremekîtîponya taa: — Useruku pepîn ka'ne' pe uuipe kupî sîrîrî.

Moriya mîrîrî warantî ka'ne' pe asi'kî, Uyepotorî Jesus!

²¹ Epe'mîra Uyepotorîkon Jesus Cristo nîrîrî, morî pu'kuru wanî tamî'nawîronkon amîrî'nîkon pia, uy-onpayamî'. Mîrîrî neken tauya sîrîrî.

Amenan pe paapaya uyetato'kon
New Testament in Macushi (BR:mbc:Macushi)

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macushi

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Macushi [mbc], Brazil

Copyright Information

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macushi

© 2013, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

677467a0-0559-5466-b865-742352ca2032